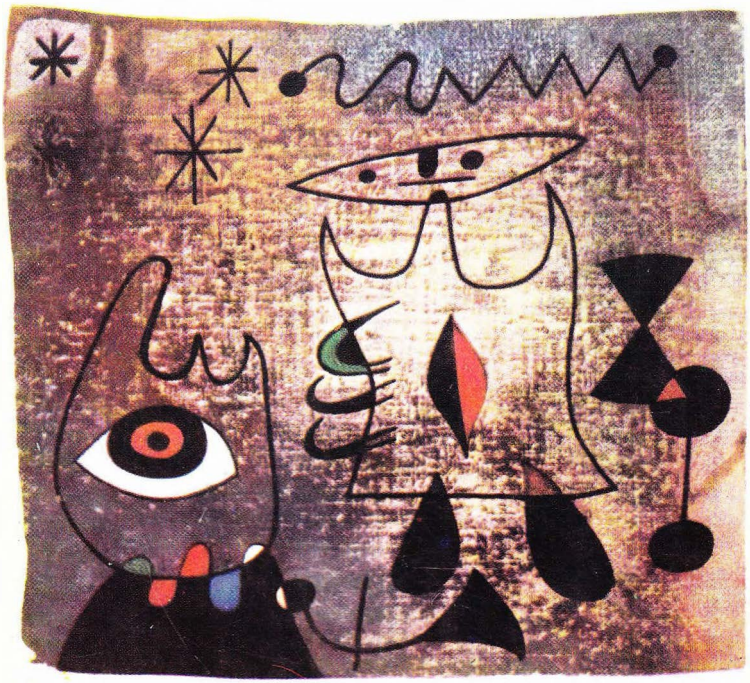
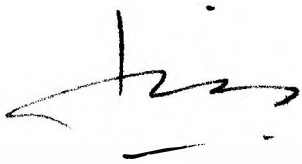
INGEBORG BACHMANN

MANHATTAN'ın İYİ TANRISI

YANKI YAYINLARI

Sayın
Tomris Mengüşoğlu'na
H.G.

MANHATTAN'ın İYİ TANRISI

İNGEBORG BACHMANN

MANHATTAN'ın İYİ TANRISI

Türkçesi :

HİKMET GÖKTAN

YANKI YAYINLARI

KİŞİLER

İyi Tanrı
Yargıç
Jan, Eski Dünya'dan genç bir erkek
Jennifer, Yeni Dünya'dan genç bir kız
Billy, bir sincap
Frankie, başka bir sincap
Bir muhafız
Bir mübaşir
Bir çingene kadın
Bir dilenci
Bir kadın
Bir kapıcı
Bir asansörcü
Gazete satıcısı
Bir polis
İki çocuk
Bir barmen
Ve sesler; monoton, cinsiyetsiz

Mahkeme Salonunda

(Vantilâtör çalışmaktadır, yaz mevsiminin en sıcak zamanıdır.)

MÜBAŞİR, (giriş kapısından içeri doğru konuşarak) — Efendimiz...

YARGIÇ — Ne var?

MÜBAŞİR — Sanık getirilsin mi içeri?

YARGIÇ — Evet. Vantilâtörü de durdurun lütfen.

MÜBAŞİR — Müsaadenizle. Şu boğucu sıcakta mı?

YARGIÇ — Durdurun onu!

(Kapı açılır; bir muhafız sanıkla birlikte içeri girer.)

MUHAFIZ — Efendimiz, sanık! (Kısık sesle) Şuraya. Sorgu sırasında ayakta duracaksınız, anlaşıldı mı?

(Vantilâtör yavaşlar ve durur.)

YARGIÇ, (değişmiş bir sesle) — Oturunuz!

MUHAFIZ, (alçak sesle, gayret taslayarak) — Oturun! Oturun! İzin verildi.

YARGIÇ — Gidebilirsiniz, Sweeney. Siz de Rossi.

MUHAFIZ — Emredersiniz.

MÜBAŞİR — Sağ olun efendimiz.

(Her ikisi salondan çıkarlar. Kısa bir sessizlik. Yargıç kâğıtları karıştırır.)

YARGIÇ, (bazı notlar aldığı sırada güç anlaşılır biçimde konuşarak) — New York City, bin dokuz yüz... elli... Ağustosunun... (Sonra daha hızlı, daha anlaşılır, daha kayıtsız bir sesle) Adınız? Doğumunuz? Ne zaman? Nerede? Renk? Boy bos? Mezhep? Ortalama içki tüketimi? Akıl hastalıkları...

SANIK — Bilmem.

YARGIÇ, (Aynı tonda devam ederek) — Öldürmekten sanık...

SANIK — Kimi?

YARGIÇ, (dostça ve bir kasdı olmaksızın) — Boğucu, şu sıcak. Hiçbir yaz bu kadar sıcak olmamıştı. Hatırlar mısınız? Yalnız altı yıl önce, Joe Bamfield ve Ellen... Ellen...

SANIK — Ellen Hay.

YARGIÇ — Tamam. İkisi de bir bombayla öldürüldükleri vakit. O zaman böyle sıcaktı işte.

SANIK — Hatırhyorum.

YARGIÇ, (özür dilercesine) — Yüksek ısı-

lar üzerinde sohbet edelim diye bulunmuyoruz burada şüphesiz.

SANIK — Öyle sanırım.

YARGIÇ — Şu da var ki, karşılıklarını zaten bildiğim sorulara cevap vermenizi istemeğe kalkışırsam, pek budalaca hareket etmiş olurum doğrusu.

SANIK, (güler yüzlü) — Siz mi?

YARGIÇ, (yeniden bir not yazdığı sırada, önem vermeksizin) — Söz gelişi, sizin, Hayvanat Bahçesi yanında 63. Sokak ile Fifth Avenue'nün köşesindeki eski bir evin üç odasında oturduğunuz doğrudur tabiî...

SANIK — YA.

YARGIÇ — Atlantik Oteli'nin holünde Bondy ve Cramer adlı polisler tarafından tutuklandığınız da doğrudur elbet; olaydan hemen sonra çıkış kapısına doğru hızla yöneldiğinizde...

SANIK, (alaylı) — Yöneldiğimde!

YARGIÇ — Yine doğrudur ki, siz...

SANIK — Şüphesiz doğru. Fakat yeniden ilk sorunuza dönmemi hoş görün. Benim kim olduğumu da biliyor muydunuz?

YARGIÇ, (kısa bir aradan sonra kararsız, çekingen) — Manhattan'ın İyi Tanrısı. Bazılarına göre de Sincapların İyi Tanrısı.

SANIK, (ölçülü) — İyi Tanrı. Kötü değil.

YARGIÇ, (çabuk çabuk) — Evinizde üç çuval sincap yemi bulundu.

SANIK — Ve el mi kondu? Yazık. Manhattan için bir iş adamıydım ben. Yoksa siz bu-

güne değin metrolarda bir sürü ceviz otomatını kullanan birini gördünüz mü hiç?

YARGIÇ — Bu cevizleri hayvanlar için satın aldınız demek. Hayvan dostu musunuz siz? Bu hayvanların ürkek ve saf olduğu ülkeler bulunduğu söylenir; bizdeyse bayağı ve bozulmuş görünüyorlar. Bu da şeytanla bir anlaşma içinde bulundukları anlamına gelir. Hayvan tüccarı mısınız yoksa siz? Yetiştirici mi? Şuna dikkatinizi çekerim ki, şimdi sorguya başlıyorum.

SANIK — Bilmem ki, herhangi bir kimsenin merakını giderebilecek miyim? Ne bekliyorsunuz benden? Kendimi temize çıkarmamı mı? Olsa olsa sizi aydınlatabilirim. Fakat, eğer ihtiyar bir adamın size bir öğüt vermesine izniniz olursa:

YARGIÇ — Anlaşılan, kendime iyi bakmışım. Aslında ben en gencimiz değilim artık.

İYİ TANRI — Baştan başlayın, ya da sondan! Sorguyu bir sisteme bağlayın. Görüyorum ki büromu boşaltmışsınız, tüm kartotek fişleriyle yazışmalar önünüzde. Daha da rahatı can sağlığı. Benim işimse daha zahmetliydi, kılı kırk yararak yapılan, polis hafiyeliğini gerektirir soydandı ve ben bu işi sincaplar olmaksızın yapamazdım. Onlar benim haberleşme servisimdi; posta dağıtıcıları, ulaklar, gözcüler, casuslardı. Yüzlercesi uyruğumdu. İçlerinden ikisini, Billy ile Frankie'yi şef olarak kullanıyordum. Onlara gerçekten güvenilebilirdi. Bu ikisi yerini bulmadan, zamanını hesaplamadan

hiçbir bomba yerleştirmedim; öyle ki, o yerde ve o zamanda mutlaka, mutlaka...

YARGIÇ — Mutlaka, ne?

İYİ TANRI — ... hedefini bulmalıydı.

YARGIÇ — Kimlerdi hedef?

İYİ TANRI — Ooo! Bilmiyor musunuz? (Merakla) Nasıl görüyorsunuz olayı?

YARGIÇ — Görmüyorum artık onu. Ben insanlara karşı işlenen bir dizi suikast gördüm, ki ortaya çıkarılamayan bir çılgının bu yaptıklarını kimseler umursamadı.

İYİ TANRI — Ruh doktorlarınızın raporlarını ciddiye alıyorsunuz sanırım.

YARGIÇ — Sizi olayların asıl faili olarak tanımadan önce ben hep bu kanıdaydım.

İYİ TANRI — Asıl fail. Çok güzel. Asıl fail.

YARGIÇ — Soruşturmalar bitti artık. Son olay bir yana tabiî.

İYİ TANRI — Son «olay» — ki onu kararsızlık içindeki meslek dilinizle böyle adlandırmayı uygun buluyorsunuz — benim için de bitmemiştir. Görevimi tamı tamına sona erdirmek fırsatını bulamadığımdan, kaçan genç adamın ne olduğunu bilmeyi pek isterdim.

YARGIÇ — Kaçan mı?

İYİ TANRI — Belki de yaralanmadı bile.

YARGIÇ — Yaralı değil, fakat...

İYİ TANRI — Yola çıkmadı mı?

YARGIÇ — Çıktı şüphesiz. Hattâ daha aynı akşam Cherbourg'a giden vapura bindi.

İYİ TANRI — Ya! Bakın hele: bir de bu insan yemin etmişti; vapura binmeyecek, tersine o kızla birlikte yaşayacak ve ölecekti, kendisini kadere ve yoksunluğa bırakacaktı; kökenini, dilini unutacak, onunla bir yeni dille konuşacaktı yaşamının sonuna dek. Ve bu insan kalkıp vapura bindi, onu gömmek için vakit bile ayırmadı. Sonra da orada karaya çıkıyor ve unutuyor ki; onun parçalanmış vücuduna bakarken ayaklarının altında, Atlantik'e baktığı zamankinden daha az toprak bulunduğunu hissetmiştir.

YARGIÇ — Evet, kızı gömmedi.

İYİ TANRI — Gömmedi bile! Adam gerçekten yaşamayı hak ediyor! — Ama şimdi söyleyeceğim size olayın nasıl meydana geldiğini. Neyin nesi olduğunu. Tüm gerçeği, gerçeğin yalnız kendisini. Ben aynı zamanda baştanığım ve sanığı arkamda bırakacağım hemen.

YARGIÇ, (sertçe) — Hazırım ben.

İYİ TANRI — İki hafta oldu olmadı, Büyük Santral İstasyonu'ndaki meseleyi haber aldım. Pek aşağı derecedeki bir hayvan aracılığıyla. Bu hayvanın hizmetlerine hiç önem vermemiştim, ancak deneme döneminde bulunuyordu daha.

YARGIÇ — Ne olmuştu istasyonda?

İYİ TANRI — Olağanüstü bir şey değil. Öğleden sonra saat beşe doğru Boston Ekspresi Büyük Santral'ın yeraltı ülkesine vardıktan hemen sonra yolcular galerilere, çıkış kapıları önlerine dağıldıklarında; kırmızı ışıyan, ye-

şile bürünen okları izlediklerinde; duvarlardan org müziği yayılır, tüm saat yelkovanları ilerlerken ve ışıklar ampuller içinde sürekli karanlığa karşı durmaksızın dans ettikleri sırada iki yeni yolcu gelmişti. Bunda bir olağanüstülük yok denebilir, öyledir de. Ne var ki yer, bir saat yelkovanının durumu, inanılmaz bir müzik, raylar üzerinde sarsılan bir tren ve insan sesleri yığını bunun yeniden başlamasını olanaklı kılmaktadır.

YARGIÇ — Nedir başlayan?

İYİ TANRI, (hepten anılarına gömülü) — Beyazlar ve pembeler içindeki kız erkeğin arkasından gidiyordu. Oradaki bir yığın ses arasında kızınki sönük kalıyordu; pek çok olanaklar vardı, berikiyse en olmayacak şeydi, yine de kız bir denedi.

SESLER, (tonsuz, vurgusuz, açık ve tekdüzen)

YÜRÜ YEŞİL IŞIKTA DURMA YÜRÜ
VAKİT VARKEN ONU DÜŞÜN
ONU YANINDA GÖTÜREMEZSİN
DURMA YÜRÜ DAHA ÇABUK UYU
DAHA ÇABUK HAYALE DAL BİZİMLE
OLUK OLUK YAĞMURLAR SAĞANAK GİBİ
DEPREMLER DAHA HAFİF TAM YERİNDE
YEŞİL IŞIK YANDIĞINDA ONU DÜŞÜN

DİKKAT ET KIRMIZI KAHVERENGİ
SİYAH VE SARI TEHLİKELERE
KATİLLERİMİZ NE DÜŞÜNECEKLER
BECEREMİYORSUN ÖYLEYSE DUR!
KIRMIZI IŞIKTA YERİNDE DUR!

Büyük Santral İstasyonunda

JENNİFER — Çıkış kapısını mı arıyorsunuz?

JAN, (şaşkın, savunma halinde) — Efendim?

JENNİFER — Sizi daha evvel Boston'da gördüğümden buranın yabancısı olduğunuzu düşündüm.

JAN — Zahmet etmeyin. Yolumu bulabilirim.

JENNİFER — Boston'u beğendiniz mi?

JAN — Eh.

JENNİFER — Ya New York? Sever misiniz New York'u?

JAN — Teşekkür ederim. Daha tanımıyorum.

JENNİFER — Yolculuk boyunca aynı vagondaydım. İki sıra arkanızda. Üniversitedeki son balomuzda siz de vardınız.

JAN — Evet. Bir raslantı.

JENNİFER — Adım Jennifer'dir. Bir kez bana doğru baktınız sandımdı ki benimle dans edeceksiniz.

JAN — Dans etmeyi bilmem.

JENNİFER — Yüzünüzden anladım bunu.

(Bir formülerdeki soruları cevaplandırır gibi) Avrupalılar hoşuma gider. (Duraksayarak) Peki, New York'a niçin geldiniz?

JAN — Gezmek isteği. İlk vapura kadar daha sadece birkaç saatım, ya da birkaç günüm var.

JENNİFER — Bu çok fena işte. Dönmek zorunda mısınız?

JAN — Değilim, fakat istiyorum. Daha evvel söylemedim mi bunu?

JENNİFER, (şaşkın) — Hayır!

JAN, (nezaketle) — Peki. Allaha ısmarladık. Memnun oldum.

JENNİFER — Öyleyse ben şu leylak rengi taksiye bineyim. Siz de arkasındaki beyaz - maviye binebilirsiniz. Her ikisi sık sık karşılaşacaklar daha; Broadway'de ve daha yukarıda Bronx'da. Ama artık siz içinde olmayacaksınız, ben de öyle.

JAN, (kısa bir düşünmeden sonra) — Dinleyin —

JENNİFER — Jennifer.

JAN — Leylak size gitmiyor. Kaç yaşındasınız?

JENNİFER — Yirmi üç.

JAN — Peki ne iş yaparsınız?

JENNİFER — Siyasal bilimler öğrenimi yapıyorum, ama kısa bir süreden beri ancak, ayrıca dünyayı da görmek istiyorum. Ben Boston'da, Philadelphia'da ve neredeyse Paris'te oteller tanırım da New York'ta hiç bilmem. Akılsızlık bu, değil mi?

JAN — Rica ederim.

JENNİFER — Bu nedenle size hiç de yararlı olamıyacağım.

JAN — Öyleyse siz de benimle gelebilirsiniz, çünkü burayı bilmeyişiniz büyük bir akılsızlıktır. Doğrusu ben de bir otel tanımıyorum ya, aldırdığım yok buna. Kaldı ki karnım aç, ne yapacağımı düşünmeden önce bir şeyler yemeliyim.

(İnsanlar gelip geçerler, birkaç ses ikisinin arasına girer, Jennifer üç beş adım kadar öteye gider.)

JAN — Jennifer! Bekleyin ama! (Soluk soluğa, daha yakından) Ne yapıyorsunuz?

JENNİFER, (soluk soluğa) — Cevizler! otomattan ceviz alıyorum, açsınız çünkü. Otomattan şöyle alınır —

(Kız kolu aşağı bastırır bastırmaz birkaç ölçülük müzik çalınmağa başlar; daha sık sık duyulacak olan bir müzik.)

JENNİFER — Müziği de caba. Bir maden parayla insan tüm yaşamınca yetecek ceviz ve müzik buluyor.

JAN, (neşeli) — Aman Allahım, sincap yemine benziyor bu.

JENNİFER — Çok taze. Yemin edebilirim. (Kurnaz) Yine iddia edebilirim ki, sincaplar bütün paralarını buraya taşıyorlar, hep güzel yemle doldurulsun diye.

JAN, (keyifli) — Biliyor musunuz Jennifer, ben ne gördüm? Bir sincap. (Bir sır verir gibi) Ve bana bir mektup verdi gizlice.

JENNİFER — Ya!

JAN — İçinde şu yazılı; «Kimseye söy-

leme!»

JENNİFER — Daha başka?

JAN — «Sen bu akşamı Jennifer'le birlikte göksel dünyada geçireceksin...»

JENNİFER — Niçin «göksel dünya»?

JAN — Buranın adı öyle olduğu için. mana Hat-ta. Böyle açıkladılar Kızılderililer bana. Ne var ki kostümlüydiler, öyle de sahiciydiler yarış alanlarında kendilerine koşu öğretilen mandalar gibi.

JENNİFER — Kimden geliyor bu mektup?

JAN — İmazyı okuyamıyorum. (Çiğneyerek) Cevizler çok güzel, ama yine de doğrudürüst bir şeyler yememiz gerekir. Doğru dürüst nedir?

JENNİFER — İtalyan işi ve Çin işi şeyler, İspanyol işi ile Rus işi yemekler. Enginarlar yağda yüzer; kırlangıç yuvası yanında soluk renkli çay, yumuşak yılan ile soğan-sarımsak ve tüm karaların meyvalarından önce tüm denizlerin meyvaları vardır.

JAN — Hava buz gibi olsun isterdim, çünkü ortalık çok sıcak; sonra loş bir yer, kartavuğu ve içinde buz parçaları bulunan bir içki, Grönland'dan gelme. Ve sizi birkaç saat boyunca seyretmek istiyorum; serin omuzları, soğuk yüzü, soğuk yuvarlak gözleri. İnanıyor musunuz ki bu olabilir?

JENNİFER — Kuvvetle inanıyorum.

(daha sonra) Saat Hesabiyle Kalınan Bir Otelde

(Müzik çalmaya başlar ve kesilir.)

JENNİFER, (yavaşlayan bir sesle) Dans bilmediğin doğru değil ama.

JAN — Gel, gidiyoruz.

JENNİFER — Zavallı ellerim. Zavallı, zavallı omuzlarım. Rica ederim yapma bunu. Hiçbir şey yapma bana.

JAN — Saat sabahın ikisi.

JENNİFER — Neredeyiz biz peki? Ya garsonlar niçin şarkı söylemiyorlar artık?

JAN — İçme daha fazla! Eskidendi o. Burada garsonlar şarkı söylemezler.

JENNİFER — Niçin söylemezler?

ÇİNGENE KADIN, (onlara doğru yürüyerek, birden) — Bir dakikacık. Bağışlayın bana bir dakikacığınızı. Hanım, ellerinizi. Ellerinizden okuyayım geleceğinizi.

JAN — Gel!

JENNİFER — Evet, geleceği. Az dur! Bana geleceğimi söyleyecek. Kendi elini de göster ona. Sahici bir çingene kadını o: esmer, kırmızı, öyle de kederli. Sahici misiniz aziz bayan? — E, sonra?

ÇİNGENE KADIN — Okuyamıyorum bir şey elinden. Canını mı yaktın?

JENNİFER — Oydu yapan. Tırnaklarını gömdü içine. Çok acıyor hâlâ.

JAN — Jennifer!

JENNİFER — Hiç mi? Hiçbir şey mi?

ÇİNGENE KADIN — Yanılabilirim.

JAN, (soğuk) — Olanaksız.

JENNİFER — Ya onun eli?

ÇİNGENE KADIN — Uzun yaşıyacaksınız siz genç efendi ve unutmayacaksınız hiçbir zaman.

JAN, (alaylı) — Pek sanmam.

JENNİFER, (öfkeli) — Ama eline bakmadınız ki!

JAN — Sakin ol. İçilen bardakdaki tortuya bir göz atmak bile çingene kadınlarına yeter. Benimkinde bir de limon kabuğu yüzüyor. Bunun bir anlamı vardır.

ÇİNGENE KADIN — Doğru. Hadi iyi geceler.

JENNİFER, (hafif) — Parayı almadı. — Biliyor musun, seninle birlikte genellikle nerelerde bulunduğumu bilmeyi pek isterdim.

JAN — Hâtıra defteri için mi? Not defteri için mi?

JENNİFER — Hâtıra defterlik bir şey yok sanırım.

JAN — Temiz hava sana iyi gelecek. Dikkat et, üç basamak var.

JENNİFER — Sabahın ikisi. Bu saatta bu basamaklarda oturan da kim ki? Mutsuz adam, yatmaya gitmiyor musunuz?

DİLENCİ — İlginize teşekkürler. Zira Mack gibi zavallı bir adamın elinden ne...

JENNİFER — Tiyatro oyuncusu musunuz siz?

DİLENCİ — Acılarla dolu şehre ve sürüp giden sıkıntılara düşmüş, kaybolanlar arasın-

da kaybolmuş biri. Benim ve benim gibiler için küçük bir yardım dilerim.

JENNİFER, (fısıldayarak) — Bir torbacık cevizim var, iki dolarım, bir de boyun atkım. Alınız.

DİLENCİ — Allah rızası için değil. Ve kimse razı olmasın. Burada biz pek çoğuz bayan, bu dilenciler şehrinde. Rengimiz yoktur. Beyazların da, siyahların da derilerini kıskanırız. Bowery son durağımız. Sizinse kavalyenizle birlikte yeriniz havai hattır, paramparça olmadan evvel bu hatlar. Burada her şey son derece tuhaftır. İstasyon soldadır, köşeyi dönünce. Rahatlıklar dilerim.

JENNİFER — Teşekkür ederim. (Giderken, nefes alarak) Kavalyem. Bir taşıta binemeyecek kadar yorgunum. Yürüyelim.

JAN — En geç yarın onda muhakkak... Affedersin. İlk bulacağımız otele gidelim şimdi. Kabul mü?

JENNİFER — Gözlerimden bahset bir kez daha!

JAN — Daha fazla aramanın anlamı yok sanırım. O kadar geç ki.

JENNİFER — Ya da ağzımdan. Nasıldı o? Saman çöpüyle dudaklarıma dokundun, dizinle de dizlerime... Ve sonra dedin ki:

JAN — Pas d'histoire.

JENNİFER — Hayır.

JAN — Öyleyse şimdi sana derim ki, eğer tatsızlık çıkarmazsan pek makbule geçecek bu.

JENNİFER, (üşümüş gibi titreyerek) — Hadi yolumuza devam edelim, uzun uzun yürüyelim.

JAN — Neredeyse sabah olacak yavrum. Başka zamanlar bu saatta ne yaparsın?

JENNİFER — Uyurum. Ama hafta tatilinde balo varsa eğlence süresince ayaktayımdır ben de. Sonra Artur iyi geceler dileğiyle öper beni, ya da Mark, yahut Truman. Görmedin mi Truman'ı sen? O zamanlar benimleydi; çok, çok da kibardır. Şimdi sen de iyi geceler dilemek için beni öpmelisin.

JAN — Bu, Truman'a, ya da Mark'a göre bir iş.

JENNİFER — Mecbur değilsin tabiî. Kimseye söyleme bunu. (Dururlar) Peki ne yapmak istiyorsun burada, bu korkunç evde?

JAN — Anlayışlı ol.

(Eve girerler.)

KADIN, (uykulu, çirkin bir sesle) — Ne istiyorsunuz?

JAN — Boş bir odanız var mı?

KADIN — Yalnız burada, aşağıda. Numara bir. Parası peşin alınır. Anahtar. Öğleye kadar boşaltacaksınız.

(Konuşmaksızın koridorda yürürler, erkek oda kapısını açar, içeri girildikten sonra da kapatır.)

JENNİFER — Bir yabancıyla otele gidilmez, değil mi?

JAN — Bu biçim konuşmaların ne demeye geldiğini bilirim.

JENNİFER — Öf, şu boğucu hava. Bir vantilâtör bile yok.

JAN — O kadar mı fena?

JENNİFER — Hayır. Ama bunu yapamam ben şimdi, yapamam. Hakkında hiçbir şey bilmiyorum ki. Oh, rica ederim, kendinden bahset azıcık. Hadi konuşalım ve düşünelim.

JAN — Soyun!

JENNİFER, (ağlamaklı) — Zavallı ellerim. Benim zavallı, zavallı ellerim. Bir bak onlara.

JAN — Bütün bunlara beni sen kışkırtmadın mı? Bir kimsenin canını yakmak hiç geçmedi aklımdan şimdiye dek.

JENNİFER — Bu kadar pis ve karanlık olmasaydı hiç değilse şu oda. Hamam böceklerinin, sineklerin konaklama yeri mübarek. Ben kendim de kirliyim; nemli ve şekerli havadan. Tadını alıyor musun havadaki şurubun?

JAN, (daha sıcak) — Sen çok tatlısın Jennifer. Düşünme onu, kapa gözlerini. (Durur, sonra azıcık alaylı) Yok canım, «tatlı» mı dedim?

JENNİFER, (titreyerek) — Evet.

JAN — Bense tamamen başka bir şey söylemek istiyordum. İnsan hiçbir şey düşünemiyor artık bu konuda, biliyor musun? Gerçekte düşündüğüm şu ki, yarın erkenden vapur acentesine gitmek zorundayım.

JENNİFER — Çingene kadın neler söyledi durmadan?

JAN — Ondan önce masamıza gelen grafologun söylediklerinden biraz başka şeyler. Senin fazla güçlü kuyruklu harflerin cinsel is-

teğe, benim fazla dar büyük harflerim bir şeyi gizlediğime ve uçar gibi görünen T-çizgileri atak hayaller kurma yeteneğine delâlet ediyor. İyi niyet ve burçların denk düşmesi halinde uyumlu bir beraberlik olanaksız değildir. Fakat tatlı Jennifer, nasıl bir kısa geceyi sona erdireceğiz, ötekinin ne uzun günler bitirdiğini bilmeksizin!

JENNİFER, (tonsuz) — Işığı söndüreyim mi?

JAN — Söndür. İnan ki, üstünü karla örtmeyi pek istiyorum; olduğundan daha soğuk olsun ve daha çok üzülesin diye. Belki ben de acınacağım, ya da en iyi ihtimalle unutacağım. İnsan bunu önceden o kadar az bilebilir ki. Sonradan da öyle. Bir gece hem pek çoktur, hem de pek azdır.

JENNİFER, (giderken konuşarak) -- Radyoyu açayım bari. Bir gece programı olmalı daha. Eve geldiğimde uyumadan önce müzik dinlerim hep. Çok hoş bir şeydir bu.

JAN — Müzik mi? Sevgili Jennifer'im, şimdi dinlemiyeceksin — (ama yine de hafif bir müzik başlar) çünkü razı olmayacağım.

JENNİFER, (göz yaşları içinde) — Öyle mi? Korkunçsun sen. Neden ama? Neden yapıyorsun böyle? Neden Neden? Neden?

JAN — Sen beni neden öpmüyorsun peki? Neden?

(Müzik — ki sesi daha yükselmiştir — son bulur ve kısa bir süre ortalık sessizdir.)

JAN — Jennifer! Uyanınız! Rica ederim.

JENNİFER, (uykulu) — Saat kaç?

JAN — On iki. Oysa ben çoktan...

JENNİFER, (anlayarak) — Çoktan. Tabiî.

JAN — Burada geceden başka bir şey görünmüyor. Yeraltında bir pencere. Işıksız bir ışık camekânı. Üstelik pisliği konusunda da haklıydınız.

JENNİFER — Pekâlâ, gidin. Beni beklemenizi istemiş değilim zaten. Biletinizi alamıyacaksınız artık, vapuru da kaçıracaksınız.

JAN — Böyle konuşmayın, Jennifer. Çekiciydiniz ve ben size teşekkür borçluyum.

JENNİFER, (değişmiş, içten) — Korkunç bir şey bu, değil mi?

JAN — Ne?

JENNİFER — Karanlıkta ve böyle aşağılarda, ta aşağılarda uyanmak. Ağızdaki şu tadla.

JAN — Kahvaltı etmeğe gideceğiz, o vakit kendinizi daha iyi hissedersiniz.

JENNİFER — Hiç olacağım ben — ve artık hiçbir şey hissetmiyeceğim.

JAN, (üzgün, ihtiyatlı) — Giyinseydin bir, sevgilim. O zaman bu konu üzerinde rahatlıkla konuşabiliriz. Yeter ki şuradan bir uzaklaşmış olalım!

JENNİFER — Giysilerimi verin bana. Dokunabilirsiniz onlara. Arkanızı dönmek zorunda da değilsiniz. (Soğuk) Nasıl bir yeni nezakete ve mesafeye alıştırmak istiyorsunuz beni?

JAN — Ayıp ayıp.

JENNİFER — O kadar çekici olduğum halde de mi?

JAN, (içten) — Bağışla beni, rica ederim. Bilmeliydim bunu.

(Kapıya vurulur.)

KADIN, (dışarıdan) — Odayı boşaltıyor musunuz, yoksa kalıyor musunuz?

JAN — Gitmek üzereyiz.

KADIN — Ama çabuk çabuk. (Daha uzaktan) Ne zaman temizleyip toplayacağız odayı. Duyulmuş şey değil! Öğle zamanı geçti. İnsan bir de...

SESLER —

DURMA YÜRÜ YEŞİL IŞIKTA DURMA YÜRÜ

BİZE GÜVENİN SAKLAMAYIN BİZDEN

NİÇİN PİŞMANLIK VERMEYEN ZEVK YOK

SÖYLEYİN BUNU HERKESE SÖYLEYİN DÜNYAYA

GÜNEŞLERDE YER AYIRT AYDA BİR HESAP AÇ

HAYAL KUMAŞI DAHA SIK ÖRÜLMÜŞ IŞIKLAR DAHA CANLI

ONUN SON GÖMLEĞİ ÖLÜME GİDEN YOL

NEDEN BAŞKALARINA YÜKLÜYORSUNUZ SUÇU

CANLANDIRIN KAMÇILAYIN SARHOŞ EDİN

SAĞIN SOLUN BOŞ OLSUN UZAKLARA BAK
KIRMIZI IŞIKTA ONU DÜŞÜN:
DUR VE BEKLE! BECEREMİYORSUN

JAN — Sincaptan bir mektup mu?

JENNİFER, (kesin) — Sincaptan mektup yok.

Mahkeme Salonunda

İYİ TANRI — İşte böyle başladı.

YARGIÇ — Sonu yakın gibi görünüyor.

İYİ TANRI — Anlamıyorsunuz. Şimdi gecikme tehlikeliydi, neyse ki bir kez daha başladığını sezinledim. Ancak bu andan itibaren izlemeğe koyuldum.

YARGIÇ — Bunda izlenecek ne vardı ki? Gezideki genç bir erkeğin (hafifçe öksürür) küçük bir serüven aramasında ve bulmasında yadırganacak bir taraf göremiyorum. Gezi ahbaplıkları. Her zamanki şey. Pek vicdanlıca değil, az buçuk sorumsuzca. Ne var ki, yığınla olayın benzeri bir olay.

İYİ TANRI — Olay değil. Gündüz olmuştu. Gecenin hayalleri silinmişti.

YARGIÇ, (eliyle dokunarak) — Ahlâkçı mısınız siz? Kızıyor musunuz buna?

İYİ TANRI — Yanılıyorsunuz. Düşüncesizlikle, can sıkıntısıyla, ya da yalnızlık nedeniyle bir kusur işlemiş olanlara bir şey dediğim yok benim. Yalnız olmak, vakitlerini de

yalnız geçirmek istemezler elbet. Fakat, onun başladığını fark etmiyor musunuz? Dinleyin şimdi, nasıl başladığını. Erkek dedi ki: «Sincaptan bir mektup mu?» Çünkü az bir güvensizlik vardı içinde. Sormamalıydı öyle. Kız cevap verdi: «Sincaptan mektup yok.» Bunun üzerine erkek — zira kız hiçbir zaman öyle karşılık vermemeliydi — daha sordu:

Yine Otelde

JAN — Aç mısın?

JENNİFER — (kuşkulu) — O kadar önemli mi ki şimdi bu?

JAN — Evet.

JENNİFER — Açım.

JAN — Taze kahve, beyaz tost ve portakal suyuna ne dersin?

JENNİFER — Dehşetli açım. Hepsine.

Yine Mahkeme Salonunda

İYİ TANRI — Bu sözler sırasında kız tekrar baktı ona. Gündüz de olmuştu.

YARGIÇ, (sayfaları çevirdiği sırada) — Böylece kahvaltıya gittiler. Kafeteryada erkek vapur acentesine telefon etti. Acente ona Ile de France'da henüz bir yer garanti edilemediğini bildirdi; ertesi gün ya da daha ertesi gün bir kez daha sormalıydı.

İYİ TANRI — Gündüz olmuştu. Şehrin

dik ve düz doğrultularının tümünde canlılık vardı; işin, ücretin ve daha yüksek kazancın kudurgan övgüsü yeniden başlıyordu. Yeniden dirilmiş bir Ninive ve Babylon'un kolonları gibi dikilen bacalar kızgın haykırışlar salıyorlardı. Dev yapıların küt ve sivri kafatasları gökyüzüne sürünüyordu; nemi akan ve şekilsiz, iğrendirici bir sünger gibi damları ıslatan tropikal gökyüzüne. Büyük basımevlerindeki rapsodlar dizgi makinelerine uzanıyorlar, olan bitenleri haber veriyorlar, gelecektekileri anons ediyorlardı. Tonlarca kabak pazar yerlerinde yuvarlanıyordu. Yaslı evlerdeyse yüzlerce ölü, manikür ve makyajları yapılarak sergileniyordu.

Geçen günün süprüntüleri yüksek atmosfer basıncı altında yok ediliyor, büyük mağazalarda müşteriler yeni yiyecek içeceklerle yarının paçavralarını karıştırıyorlardı. Yürüyen bantlar üstünde paketler ağır ağır ilerliyor; yürüyen merdivenler insan salkımlarını is demetleri, zehirli hava ve çürük gazlar arasından yukarı, aşağı taşıyorlardı.

Kızgın yaz yeni renkler içinde otomobil karoserilerinin cilasına, Park Avenue'de aşağı doğru salınan kadınların şapkalarına; pirinçle balın, hindi ve yengecin parıldayan zarlarına vuruyordu.

Ve insanlar, nereye giderlerse gitsinler, kendilerini dipdiri hissediyor; bu şehrin — şimdiye dek buldukları ve bütün ihtiyaçlarına uy-

gun olarak plânladıkları bu biricik şehrin — bir parçası olarak kalıyorlardı.

Bu şehirler şehrinin. Ki o, durup dinlenmezliği ve ölüm kalım savaşı içinde herkesi kabul ediyordu ve içinde herşey gelişebiliyordu! Her şey. Bu bile —

YARGIÇ — Suç. Cinayet.

İYİ TANRI, (çekingen) — Ben daha başka bir şey düşünüyordum.

YARGIÇ, (kısa keserek) — Öyle olsun. Demek ki telefonlaşmadan sonra kafeteryadan ayrıldılar ve yeraltı treniyle Harlem'e, 125. Sokağa gittiler. Orada bir bara girdiler, bardan andaç olarak yanlarına iki plastik karıştırıcı aldılar; sonra bir kiliseyi ziyaret ettiler, oradan da üzerlerinde ermişlerden Sienalı Katharina'nın hayatından sahneler canlandıran resimlerin bulunduğu iki mukavva yelpaze aşırdılar. Bir gramofon mağazasında birkaç zenciyle birlikte popüler müzik parçaları dinlerken bastırıldılar, bunun üzerine bir seyahat bürosunun öğüdüne uyarak Lexington Avenue'ye yürüdüler ve Atlantik Oteli'nde bir odaya yerleştiler.

İYİ TANRI — Ufak bir nokta daha var ki, bir kenara itildiğini görmek istemem doğrusu. Kat sorunu. Eğer bir açıklama sizin için gerçekten önemliyse.

YARGIÇ — Kat sorunu mu?

Kapıcı — Yedinci katta 307 numara boş, bayım. Avluya bakar. Bu nedenle de pek sessizdir.

JENNİFER, (hafifçe Jan'a) — Caddeyi hiç mi görmüyor? Daha üstlerde yok mu?

JAN, (kapıcıya) — Hiç çaresi yok mu? Sahiden hiç mi yok?

KAPICI — Yazık ki öyle. Eğer fazla kalırsanız daha üstlerde cadde tarafı için not edebilirim sizi. Belli olmaz şüphesiz.

JAN — Biz de bilmiyoruz burada ne kadar kalacağımızı. Fakat unutmayın bizi. (Yürürken Jennifer'e) Üzgün müsün?

JENNİFER — Hayır, hem böylesi daha iyi, hiçbir şey umurumuzda olmayacak.

ASANSÖRCÜ — Yukarı çıkmak için buraya, lütfen.

(Asansör hareket eder.)

JENNİFER, (uçuş gürültüsü içinde, mutlu) — Yukarı çıkmak! Nasıl da bir yükseliş! Kulaklarım hissediyor bunu. Ve sen yukarıda neler bulunduğunu göreceksin: soğuk havalı bir hava makinesi, bol su ve her saat temizlik.

(Asansör durur. Koridordan odaya yürürler.)

JAN — İçimde merak uyandırıyor; ıslak saçın, ıslak ağzın, damlalar dolu kirpiklerin. Sen büsbütün aydınlık, beyaz ve anlayışlı olacaksın, ve biz birbirimizi hiç kınamayacağız.

JENNİFER — Eğer vapurun giderse gidecek. Eğer mendil sallamam gerekirse salla-

yacağım. Eğer seni son bir kez öpmeğe hakkım varsa bunu yapacağım, çabucak, yanağından. Aç kapıyı.

7. Kattaki Odada

JAN — Evet, akıllı, gayretli Jennifer. Ne var ki ben kuşkulu olduğumdan daha bir sıkı deneneceksin. Söyle bakalım: Yarın ne zamandır?

JENNİFER, (hemen) — En erken yarın.

JAN — Peki bugün?

JENNİFER — En geç bugün.

JAN — Şimdi?

JENNİFER, (ağır ağır, onu kucaklayarak) — Hemen şimdi.

Mahkeme Salonunda

YARGIÇ — Sıra yeniden pek özel ilişkilere geldi şu halde.

İYİ TANRI — Hayır, hayır! Söz konusu olamaz bu. Bırakın şu gülünç deyişleri. — Mesafe üzerinde bir anlaşmaları vardı.

YARGIÇ — Sadede gelelim!

İYİ TANRI — Fakat bu mesafe tamı tamına korunamaz. Bozulduğu zamanlar olur. Örneğin şu gülüş vardı şimdi ortada. Evet, iş bununla başladı tam anlamıyla. (Neşesiz) Şu tarif olunamaz gülümsemeyle. Güldüklerini sanıyor insan, nedensiz.

YARGIÇ — Kim gülüyor?

İYİ TANRI — Onlar, bu başlangıcı yaşıyanlar.

YARGIÇ — Delilik.

İYİ TANRI, (Coşkunca onaylayarak) — Delilik. Evet! Herkesin önünde gülüyorlar, fakat yine de herkesten gizli. Ya da oradan geçenlere gülümsüyorlar, sadece öyle, bir imayla, tıpkı oyunun kurallarının yakında yürürlükten kaldırılacağını başkalarına bildirmek istemiyen komplocular gibi. Bu gülümseme bir soru işareti gibi duruyor ortada, hem de pek saygısız bir soru işareti.

YARGIÇ — Öyle de olsa. Bir şey çıkmaz bundan.

İYİ TANRI — Değil. Yanan bir sigara ucunun halıda yaptığı gibi onlar da kuru kabuk bağlamış dünyayı eriterek delmek istiyorlar. Bu ısrarlı gülümsemeyle.

YARGIÇ — Sadede!

İYİ TANRI — Gece yarısına doğru kalktılar. Tabiî bu, banka soyguncularından, bar kızlarından ve gece bekçilerinden başka kimsenin kalkmadığı bir zamandır. Brooklyn Köprüsü'ne gittiler.

YARGIÇ — Doğru. Köprüye. — Niçin?

İYİ TANRI — Niçini yok. Oraya gittiler ve orada traverslere yaslanarak durdular, bir süre susmak için. Sonra da yeniden konuştular.

JAN, (oynayarak, neşeli) — Eğer benimle birlikte Çinliler Kenti'ne kadar gelirsen sana bir ejderha gömleği satın alırım.

JENNİFER — O zaman korunmuş olurum.

JAN — Eğer benimle birlikte köye kadar gelirsen senin için bir itfaiye merdiveni çalarım, yangın çıkarsa kendini kurtarabilesin diye. Seni daha uzun süre sevmek istiyorum çünkü.

JENNİFER — O zaman kurtulmuş olurum.

JAN — Eğer benimle birlikte Harlem'e gidersen sana siyah bir deri satın alırım, seni kimseler tanımasın diye. Seni yalnız ben sevmek istiyorum çünkü, hem de daha uzun süre.

JENNİFER, (şaşırarak) — Ne kadar uzun?

JAN — Oyna Jennifer! Sorma: Ne kadar uzun? diye. Fakat de ki: O zaman güvenlik içinde olurum.

JENNİFER, (nefes alarak) — O zaman güvenlik içinde olurum.

Jan — Ve eğer sen Bowery'de bana arkadaşlık edersen, sana dilenci ellerinin uzun yaşam çizgilerini hediye ederim, çünkü, seni yaşlı ve dermansız haldeyken de sevmek istiyorum.

JENNİFER, (heyecanla) — Sincaptan bir mektup! Nihayet tekarar bir mektup sincaptan!

JAN — Ne yazılı içinde!?

JENNİFER — «Kimseye söyleme. Bu gece Jennifer seni Broadway'da Lucky Strike'ın büyük duman çemberi yanındaki Pepsi Cola çağlayanının altında bekliyor.»

JAN —Kimseye söylemem bunu.

JENNİFER — Gelecek misin?

JAN — Gel! Çünkü ben zaten geliyorum.

Mahkeme Salonunda

İYİ TANRI — Şimdi oynuyorlardı. Oyun sevgi üzerine idi. Her yerde oynuyorlardı bunu; karanlık sokak köşeleriyle Broadway'ın alacakaranlık barlarında, sinema sarayları önündeki 42. Caddenin titreşen ışık topaçları altında, yapma güneş ve kuyruklu yıldızların ışık yağmuru ortasında. Şu var ki oyundaki halleri gülmelerindeki gibiydi. Bu konuda akla gelebilen makul her alışkıyı ayaklar altına alıyorlardı.

YARGIÇ, (bilgiç görünerek) — Sabaha karşı beşte otele döndüler.

İYİ TANRI — Aşırı sarhoşluktan ve dünyayı unutmuşluktan yorgun, solgun. Yan yana yürüyerek geldiler ve önlerine baktılar; oyunda, gülmekte ve uykuda olduğundan çok birbirinden uzaklaşmış olarak. Sonra yukarıda dilsiz kucaklaşmalar; ne kanuna karşı gelerek, ne de ona uyarak yapılan dilsiz ödevler. Ama uzun uzadıya değil artık. Değil artık uzun uzadıya.

YARGIÇ, (isteksiz) — Bu kurcalamalar baştan aşağı anlamsız. Hiçbir motif çıkmıyor ortaya. Olup bitenler hiçbir şeyi ispatlamıyor bana. Ve nihayet sizin motifinizin ne olduğunu öğrenmek istiyorum doğrusu. Öfke mi? Hayır. Kıskançlık mı?

İYİ TANRI — Zaman bırakın bana. İyi niyetliyimdir.

YARGIÇ, (soğuk) — İyi bir Tanrı böyle konuşur.

İYİ TANRI — Uzun süre iyi niyetliydim, o zaman da. Bana inanmayacaksınız ama onlara her şansı tanıdım.

Üçüncü günde kapıcının elinde başka bir boş oda yoktu hâlâ. Öğleden sonra Santral Park'ta bir at arabasıyla dolaştılar ve bir geçit töreniyle karşılaştılar. Kadın trampet çavuşları önde dans eder gibi hareketler yapıyorlar; taptaze, genç ve gergin bacaklarını yukarı fırlatıyorlar; asfalt balerinleri savaş kurbanları ve savaş zenginleri için değnekleriyle havada daireler çiziyorlardı. Ağaç tepeleri, otomobil damları ve insan başları çelenk biçiminde şeritlerle süslüydü; çocuklar sevinç çığlıkları atıyorlar, sincaplar çayırın artakalan yerinde kurumlanıyorlardı. Ülkelerini atılmış ceviz kabuklarıyla belli ediyorlardı. Gölün nilüferleri tarafında kulübe ve otomatların sıklaştığı yerde birkaç tahta dikilmiş, bir de perde çekilmişti, ki beş sent karşılığında herkes içeri girebiliyor, emsalsiz bir tiyatro seyrediyordu. Tellerdeki kuklaların iplerini çeken spikerler Billy ve

Frankie'ydiler, şu iki sincap hani. Çünkü benim kısık sesli, kana susamış şeflerim boş zamanlarında hiçbir şeyi, tüyler ürpertici oyunları insanlara şairlerimizin bu maksat için buldukları güzel sözlerle sunmak kadar çok sevmezlerdi.

Bir düzine insan toplandı mı arkalarından perde kapanıyordu. Başka iki sincap pençelerini kumaşa geçiriyor ve tahtayı kavrıyorlardı. Canlı çengeller. İçerisi karanlıktı. Yalnız küçük sahnenin döşemesi parıldıyordu; üzerine fosfor sürülmüştü, ölüler için kurulmuştu. Ve gizlendikleri pusudan sesleri gelen her iki aktör tarafından açıklamalı programı duyuruluyordu.

Tiyatroda

FRANKIE — Yalnız beş sente: dünyanın en güzel beş aşk hikâyesi!

BILLY — Orpheus ile Eurydike.

FRANKIE — Tristan ve Isolde.

BILLY — Romeo ve Julia.

FRANKIE — Abelard ile Heloîse.

BILLY — Francesca ile Paolo.

FRANKIE — Canları cehenneme. Cehenneme!

BILLY — Susacak mısın! (Daha yüksek sesle) Şimdi de birinci oyun hakkında tamamlayıcı bilgiler. Sevgili Eurydike'ın taşlaşması ve ölüler dünyasındaki hazin sonu. Orpheus,

çılgın kadınların parçaladığı şarkıcı ve sonunda güzel doğanın yakınması.

FRANKIE — Ölü. Parçalanmış. Son!

BILLY — Tristan ve Isolde — Uzun saçlı bir kraliçeyle yiğidini, etkili bir büyülenmiş içkiyi, tam vaktinde ortaya çıkan bir kara yelkenliyi ve uzun, ıstıraplı bir ölümü anlatan oyun.

FRANKIE, (kendinden geçmiş halde) — Canları cehenneme!

BILLY — Bu daha sonra, budala. Ve hemen ardından güzel Romeo'yla Julia'nın karanlık Verona'da tatlı ölümleri. Dekor olarak mağaralar, eski kale duvarları, bir ay ve birçok düşmanlıklar.

FRANKIE — Bravo. Hançerleri unutmayalım!

BILLY — Eski Fransa'ya kısa bir gezi. Abelard ile Heloîse

FRANKIE, (hafif, fakat ürperti verici biçimde gülmeğe başlar) — Oh, Billy, bu ikisinde ağırbaşlı duramam ben. Nasıl bir çılgın aşk ve Heloîse hasretten nasıl yanacak! Oh, ne kadar ıstıraplı olacak bu. Kibirli Titania eşeği kucakladıkça vücudum hep böyle kaşındı. Ama bu ilk. Oh, pek müthiş bu. Canları cehenneme.

BILLY — Cehenneme, ancak sonda sıra gelecek!

FRANKIE — Biliyorum. Paolo ile Francesca. Ama eğlendiriyor beni böyle.

BILLY — Bayanlar, baylar! İki âşık, yine uzak İtalya'da, bir okuma kitabı ve baştan

çıkarışı fon olarak, Inferno (*) da manzara olarak.

FRANKIE — Demedim mi ben: canları cehenneme!?

BILLY — Korkmayınız. Çok kan görecek, koklayacak, tadacaksınız. Feryatlar, küfürler —

FRANKIE — Ve cehennem!

BILLY — Ve sizler doğrudan doğruya cehenneme bakacaksınız. Bugünkü gösterişsiz programımız bu kadardır. Yarınki programa bir ön bakış: Başka birkaç çiftin müthiş aşkları ve ölümleri: kroniklerin, ünlü tüyler ürpertici dramların ve gazetelerin dünyanın her tarafından, Kızılderililerin ölüm vadilerinden, vahşi Ren ülkesinden, kokuşmuş Venedik'ten aktardıkları hikâyeler. Güzel duyguların gelişmesine hizmet edecek mükemmel kulisler.

FRANKIE — Şimdi artık hep burayı dinleyelim, hep buraya bakalım!

(Müzik duyulur, oyunun başlaması için bir işaretmiş gibi.)

Açıklıkta

JENNİFER — Oyunda ne kadar didiniyorlar, ne kadar da gülünçler. Beğenmedin mi?

JAN — Beğendim. Ama sincaplardan biri bize hiç mektup bırakmadı mı acaba?

(*) Inferno : Cehennem; Dante'nin Tanrısal Komedi'sinin birinci bölümünün başlığı. (Çevirenin notu)

JENNİFER — Ben bir şey fark etmedim. O kadar gizli yapıyorlar ki bu işi. El çantama bakayım bir. (Çantayı açar) İşte bir pusula, üzerinde yazılı olan da:

JAN — «Cehenneme.»

JENNİFER, (gülerek) — Hiç de değil! Pusulada şu yazılı: (fısıltı halinde) «Otelinize gidin, lütfen.»

Mahkeme Salonunda

İYİ TANRI — Ve yine hep bu odaya dönüyorlardı. Dört duvar buna razı olsaydı keşke.

YARGIÇ — Bu amaçla da duvarlar örülür. Böylece doğal ve sağlam bir duygulanma...

İYİ TANRI — ... gerçekleşebilsin diye mi acaba? Şu var ki bu ne doğal, ne de sağlamdır. Onlar daha kucaklaşırken bir sonraki kucaklaşmayı düşünüyorlardı. Yaradılış sırasında düşünülmüş olamıyacak biçimdeki bir isteğe her ciddîlikten dahi ciddî bir iştahla teslim oluyorlardı ve hiçbir şeye değil şimdiki zaman üzerine and içiyorlardı; her bakışla, her kuvvetli soluk alışla ve dünyanın en geçici materyaline, ete uzanışla. Bu et ki, üzüntü ona acı bir tad veriyordu ve ona tutsaktılar, yaşamları boyunca mahkûmdular bu tutsaklığa.

JAN — Dinliyor musun beni?

JENNİFER, (yorgun) — Evet.

JAN — Biliyorum, şimdi hemen o hale geleceğiz ki, dönüşümden sonra sana mektup yazacağıma söz vereceğim. Fakat bana güvenmemelisin. Metni bilmek ister misin?

JENNIFER — Evet.

JAN — «Sevgilim, her şeyi bir daha iyiden iyiye düşündüm... benim için sen öyle önemli, öyle değerli oldun ki... bana hemen yaz, portrestant en iyisi, zira, fakat bunu sana sonra açıklarım... ve mektubu alır almaz, acaba senin için de o günleri... falan filân... tüm uzaklıkları aşarak kucaklarım seni, benim küçük sevgilim, falan filân... birbirimizi tekrar görmeliyiz, biz bir yol... bulacağız, bulmalıyız, bulmak zorundayız, bütün uzaklığa rağmen. Bana yaz!»

JENNIFER, (yerinden fırlayarak, saflıkla) — Sahiden yazacak mısın bana?

JAN — Hayır. Şakaydı o. Ve korkarım ki, tüm bunlardan sonra hiçbir şakaya hevesli olmayacağım artık.

JENNIFER — Seni anlayıp anlamadığımı bilmiyorum doğrusu.

JAN — Yakında anlayacaksın. (Başka bir metinden aktararak, şakacı) «ben senin sarhoşunum, canım, ve sana duyduğum sonsuz isteğin çılgınıyım. Sen kanımda bir şarap gibisin, hayal ve sarhoşluktan şekil alıyorsun, beni mahvetmek için.»

JENNIFER — Nedir bu?

JAN — Sözlerdir bunlar.

JENNIFER — Senin duygun için mi?

JAN — Ben duygularımı soydum ve giysilere soktum.

JENNIFER — İçin mi söylüyor bunu bana?

JAN — İçim! Durup dinlenmeden aradım, uzun yıllar araştırdım, ama içimde bir kimseye rastlamadım hiçbir zaman.

(Telefon çalar.)

JENNIFER — Telefon! Cevap vereyim mi?

JAN — Lütfen.

JENNIFER — Alo. Evet. Anladım. - Teşekkür ederim. Pekâlâ.

(Ara.)

JENNIFER — Vapurda yerin ayrılmış. Yola çıkabilirsin.

SESLER —

VAKİT VARKEN ONU DÜŞÜN
TANRIYA BİR ŞANS TANI
GÜZELLEŞTİR HAYATINI
DİŞLERİNİZİ SIKIN VE SU VERİN ÇELİĞE
İYİ ŞEYLER YAPIN HEM DE ÇABUK YAPIN
DIANA İKİ YÜZ KİLOMETRE HIZLA
GELMEKTE ŞİMDİYE DEK GÖRÜLMEMİŞ
BİÇİMDE
MADDÎ ZARARLAR İNSAN HAYATLARI
GİT GÖR VE DÖN VE UNUT
ONU YANINDA GÖTÜREMEZSİN

7. Kattaki Odada

JENNIFER — Ben hazırım. Bavulum tamam. O kadar hafif ki. Sanki tüy var içinde. Uçak bagajı. Şimdi sana ne demeliyim? Hoşça kal mı?

JAN — Bir şey deme Jennifer. Diyebilirsen de ki: kolaydı, güzeldi. Kolay olacak.

JENNIFER, (tekrarlayarak) — Güzeldi.

JAN — Ben bir şey söylemeyeyim daha iyi.

JENNIFER — Önce sen mi gidiyorsun? Ben mi gideyim yoksa? O takdirde etrafı bir gözden geçirebilirsin, acaba bir mendilim kalmış mı diye. Her zaman bir tane bırakırım ben. Sallamak için bir mendil, içinde bir damla parfüm vardır, göz yaşı değil.

JAN — Beraber gidelim!

JENNIFER — Hayır.

JAN — Sokağa kadar.

JENNIFER, (kayıtsız) — Nasıl istersen. Artık önemli değil bu .Öyle değil mi?

JAN — Evet, öyle.

(Kapıyı açarlar, koridordan asansöre yürürler, aşağı inerler.)

ASANSÖRCÜ — Giriş katı mı?

JAN — Giriş katı.

JENNIFER, (önüne doğru) — Kolay olacak, kolay.

JAN — Ben daha hesabı ödemeliyim.

JENNIFER — Önden gidiyorum ben. - Gi-

diyorum. (Ve koşmaya başladığı sırada) Ben gidiyorum.

(Sokak gürültüleri ve bu arada):

SESLER —

PAZARTESİLERDEN SALILARDAN KORKMA
SON GÜN BALIKÇIL KUŞU VE YARASA İÇİN
ONU YANINDA GÖTÜREMEZSİN
ÇEK ELLERİ KALBLERDEN MÜHÜRLERDEN
KENDİNİZ HİSSEDİN KENDİNİZ GÖRÜN
DİNLE BİRLİKTE YÜRÜ DURMA YÜRÜ
ONA DAHA YAKIN HİÇE DAHA YAKIN
BUNU BİL BİZE GÜVEN BİZİMLE OL
VAKİT VARKEN BUNU DÜŞÜN!

Sokakta

JAN, (yüksek sesle, sonra daha yüksek sesle ve sonunda umutsuzluk içinde) — Jennifer! Jennifer! Jennifer!

GAZETE SATICISI — Eski muhariplerin toplantısı...

Koçların toplantısı...

Eski trampetçilerin buluşması...

JAN, (satıcıya yönelerek) — Buradan geçmiş olması gerekir, bir bavulla. Pembe ve beyaz giysili, kulaklarını örten bukleleri var. Ve: beğendiniz mi? diyen bir de bakışı.

GAZETE SATICISI — Gördüm. Hayır, bir şey görmedim. Pempe ve beyaz mı? Hepsi öyledir, benim başıma da geldi bir kez. Göre-

mezsiniz bir daha onları. Ama bir de oradaki polisten sorun. Evet! Başında miğfer, elinde sopa olandan.

JAN, (polise doğru yürüyerek) — Uzaklarda olamaz. Görünüşü herkes gibi ve öyle işte.

POLİS — Akrabası mısınız?

JAN — Hemen koşmaya başladım, işin başka bir yön aldığını fark ettiğimde. Yüz metre ilerdeydi o.

POLİS — Bak hele, ileride. Pek kibar bir kişisiniz, ne var ki önce çocukları yolun karşısına geçirmek zorundayım. Sonra konuşmağa devam ederiz. Değil mi çocuklar?

ÇOCUKLAR — Götür bizi! Gel, kukla adam! Gel, güzel, ihtiyar polis amca.

JAN, (yoluna devam ederek yüksek sesle ve uzaklara) — Jennifer! Jennifer!

(Seslenişi sona erince birden bir sessizlik olur, sonra) :

JENNIFER, (şaşkınlık göstermeksizin) — Sen misin?

JAN, (soluk soluğa) — Bavulunu ver bana.

JENNIFER — Jan!

JAN — Deli misin sen? Burada durmuş avuçlarına üflüyorsun, üstelik bir de alnına düşen saçları kaldırıyorsun. Dönelim.

JENNIFER — Öyle mi?

JAN — Nasıl gidebildin peki? Hiç affetmeyeceğim bunu.

JENNIFER — Jan.

JAN — Dövmeliydim seni herkesin önünde, döveceğim seni...

JENNIFER — Peki, peki.

JAN — Bir daha gidecek misin, eğer seni kovarsam!?

JENNIFER — Hayır.

JAN — Yerinin neresi olduğunu biliyor musun yeniden, her ne kadar aklını yitirmiş isen de?

JENNIFER — Bildiğim şu ki, bizim bir yerimiz yok artık. Şu da var ki, eğer sen bir yer bilseydin ben de bilirdim.

JAN — Ben biliyorum. Söyle bakalım, acaba o bir işaret değil miydi?

JENNIFER — Evet. Evet.

JAN — Hesabı istediğimde işittim ki yukarıda bir oda boşalmış, cadde tarafında, otuzuncu katta. O zaman ister istemez durdum. Ve arkandan yetişip bunu sana bildirmem gerektiğini düşündüm. Söyle!

JENNIFER — Elbette ya. Evet.

JAN — Çünkü sen bunu istedin, çünkü ben daha hiçbir isteğini yerine getirmedim ve sana hiçbir şey hediye etmedim.

JENNIFER, (ağır ağır) — Öp beni. Sokakta da. Portakallı ve kahverengi ananaslı pencerede önünde de. Cankurtaran arabasının haçı ve sirk adamının geçirdiği hecin devesi önünde de. Şeftaliden ve yeşil hurmadan uçup gelenlerle melezlerin attıkları çekirdekler önünde de.

JAN — Bir de sen sokakta yüzün kızarır diye korkmuyorsun ha?

JENNIFER — Hayır. Niçin dersen onu da çoktan biliyorum.

JAN — Söyle!

JENNIFER — Çünkü herkes görebilir ki, ben yakında hepten kaybolacağım; herkes hissedebilir ki ben kibirsizim, alçalıp siliniyorum; beni ipe çekmene, ya da düşünüp bulduğun her oyundan sonra bir oyuncak gibi fırlatıp atmana razı oluyorum.

JAN — Bir zamanlar sen çok gururluydun muhakkak, şimdi de ben seninle gurur duyuyorum. (Birdenbire, tasalı) Jennifer!

JENNIFER — Bir şey yok. Başım dönüyor. Çünkü sen beni sevdin, ya da çünkü beni yeniden seveceksin. Sıkı tut beni.

JAN — Konuşma artık! Şimdi orada olacağız. Temiz örtüler arasına yatırılırsın, yanında içecek bir şeyin olur, alnının üstüne buz konur, bir de sigaran bulunur. Tek kelime yok artık!

JENNIFER — Bayılmıştım galiba. Bağışla beni. Bilmezdim insanın böyle baygın düşebileceğini.

Mahkeme Salonunda

YARGIÇ — Serinletici bir şey de mi? Bir de sigara mı?

İYİ TANRI — Yalnız bir yudum su.

YARGIÇ — Otuzuncu kat yedinciden iyi-

dir tabiî, bu ikisi de zemin katta oturmaktan çok daha iyidir. Özellikle burada.

İYİ TANRI — Her yerde. Yukarıda hava daha az yoğundur. Gürültü dalgaları duvarlardan aşağı kayar. Her şey apaçık görünür biçimde bir ırmak yatağına geri çöker, bir ırmak ki üstünde tahta parçaları yüzmektedir: eski yoldaşlar, eski yükler, kısa mesafelere giden biçare salcılar.

Günlük olayların bir minyatür baskısı eğlendiricidir. Biraz uzaktan bakılınca, sağduyunun çekilip büzüldüğü ve bir aptallık yumağından farksız hale geldiği görülür.

YARGIÇ, (ihtiyatsız) — İkisi de ona çoktan sahip değildiler artık galiba, sağduyuya.

İYİ TANRI, (ağır ağır) — Böyle diyorsunuz ha?

YARGIÇ — Seziş.

İYİ TANRI — Öyle mi? Kartalların yuva kurmadıkları yüksekliklerde bazı şeyler vardır çünkü. Özgürlük. Bu böyle acayip bir nesne ki, sevenlerin ordusu onu ele geçirir ve körü körüne savunur.

Bu nedenle düşünebildiğim sürece şu çingene kadının peşindeyim, ki hiç bir yerden gelmez, hiçbir yerde oturmaz ve bu yüksekliklerdeki yırtıcı kuşların yuvalarını korur. Pusuya sinmiş gibi yürür ve ansızın asfaltın üzerinden uçarak geçer, ayakları bir iz bırakmasın diye —

Sevgiye diyebilirim —

Ona, ki onu tutup buraya getiremiyoruz, hiçbir zaman da ifade vermeyecek.

Bir yerlerde yok. Az önce bulunduğu yerde de şimdi yok artık.

Ve yemin edebilirim ki, daha dün şu ikisini seven, kaktüs erguvanını açtıran, kavağı karanlığın içine yükselttiren bu kadın, bugün çoktan başka iki kişiyi sevmekte ve mimozaları titretmektedir...

Onun için bu bir vicdan sorunu değildir; o sadece siyah korsesini sımsıkı bağlar, kırmızı etekliğini savurtur ve kederden ölümsüz gözleriyle yeniden birilerine dünyayı karartır!

YARGIÇ — Yakalanamıyor. Buraya da getirilemiyor tabiî. Fakat yakalanabilenler, olaylar... (Sayfaları çevirerek) Otuzuncu katta durum nasıl görünüyor?

İYİ TANRI — Oda gündüzün kendisinden de aydınlık. Alış verişten dönüldüğünde dolap biçimi mutfakta anlamsız patlak gözü balıklar kızartılıyor, banyoda bir çift kadın çorabıyla bir çift erkek çorabı yıkanıyor ve bunlar, daha iyi bir iş olmadığı zaman cimnastik alıştırmaları yapmağa da yarayan çelik kola seriliyor. İşte buna artık «ev» deniyor, bazı bazı pencereden sarkılıyor, bir süpürge reklâmından saman ve hasır parçaları koparılıp duvara yapıştırılıyor, böylece oda bir yuvaya daha çok benzesin diye. Kapı iki defa kapatılıyor, sonra da kilitli olup olmadığını anlamak için bir üçüncü kez kalkılıyor. Sokağa gitgide daha seyrek çıkılıyor. Sigaraları yoktur, ikisinden

biri satın almağa gitmek istiyor, fakat sonra ikisi birden gidiyor.

YARGIÇ — Ya sincaptan mektuplar?

İYİ TANRI — Yığınla. Posta birikiyor. Billy ile Frankie de kordiorda bir aşağı, bir yukarı dans ediyorlar ve anahtar deliğinden bakıyorlardı.

Otel Koridorunda

BILLY — Ah ne iyi, kimse bilmiyor!

FRANKIE — Neyi ki bilmem, metelik vermem.

BILLY — Şair budala. Kız için ne düşünüyorsun?

FRANKIE — Şeytan götürsün onu!

BILLY — Ya erkek için?

FRANKIE — Kurnaz o, ama yakalandı. Maskara, şarlatan, bu dünya hep yalan!

BILLY — Söyle hadi.

FRANKIE — İspanyol işkencesi.

BILLY — İspanyol mu?

FRANKIE — Gülmekten katılacaksın. Başparmakları sıkıştıran kıskaçlar hiç kalır yanında. Tırnaklar altında yanan tahtalar, bir sömürge memurları oyunu. Kamçılama, büyük bir zevktir ona oranla. Kulağına söyleyeyim gel.

(Anlaşılmaz biçimde fısıldar.)

BILLY — Hoho mu?!

FRANKIE — Oho!

BILLY — Tamam mı?

FRANKIE — Tamam. Eğer sert ustamız uygun bulursa.

Mahkeme Salonunda

YARGIÇ — Ortaçağ'da değiliz artık bizler.

İYİ TANRI — Hayır. Yeniçağ'ın başında. Ya da Sonçağ'ın. Nasıl uygunsa.

YARGIÇ — Dayanılacak gibi değil ama. Şu sıcak. Ortalık da kararıyor artık.

İYİ TANRI — Sanıyorum ki siz, bugün çoğu kimseler gibi yığın halinde yok etmekten yanasınız, yoksa tek tek yok etmekten yana değil. Fakat uzaklaşan tekler için eski moda bir metodu geliştirmek zorunda kaldım, bu nedenle de bana pek merhamet göstermeyeceklerdir.

YARGIÇ — Kimler merhamet göstermeyecek? Ve neye o?

İYİ TANRI — Bir hususu açıklamalıyım. Yardımcılarımın aşırı hayalini ben sadece yönettim ve kullandım, benim ilhamıma aykırıydı o. Bu tür aşırılıklarla yalnız düşük karakterlerde karşılaşılır. Kana susamışlık yabancıdır bana.

YARGIÇ — Kabul etmiyorlar mı?

İYİ TANRI — Hak yerini buldu sadece.

YARGIÇ Kabul etmiyorlar mı? Merhamet neye öyleyse?!

İYİ TANRI — Öyleyse merhamet yok.

SESLER —
İYİ ÖĞÜT PAHALI DEĞİL ARTIK
ALAY DAHA UCUZ YAP BUNU YA DA ÖL!
BÜLBÜLLERE MERHAMET YOK
HER ZAMAN OLANI DÜŞÜN
YÜRÜMEKTE DEVAM EDİN GÖNÜLLÜLER
ÖNDE
ÇAKALLARLA KURTLAR ARKADA
BİR BARIŞ PEK SEYREK TEK BAŞINA
GELİR
VAKİT VARKEN MERHAMET YOK
SERT TEDBİRLER DAHA SERT
YIKIN TÜM ENGELLERİ
ONU YANINDA GÖTÜREMEZSİN
DUR! IŞIKTA IŞIKTA İYİCE BAK: DUR!

30. Kattaki Odada

JENNIFER — Kurtar beni!

JAN — Sen bu hale mi geldin!? Senden bu mu oldu? Tozpembesi kızdan; hâtıra defterleri, iyi geceler öpücükleri, otomobil öpücükleri bulunan, Truman'ı, koltuğu altında baştan aşağı karalama doldurulmuş defterleri olan; çok güzel, nasıl beğendiniz mi? Tüm evlerin duvarlarındaki yangın merdivenleri neyedir: yangın çıktığında insan bununla kendisini kurtarabilsin diyedir; ya tüm odalardaki yangın söndürücüleri neyedir: bununla insan söndürebilsin ve kendini kurtarabilsin diyedir.

JENNIFER — Kurtar beni! Kendinden de, benden de. Öyle davran ki, artık birbirimizle

uğraştan vazgeçelim, ben de sana karşı daha uysal olayım.

JAN — Ağlıyor musun? Ağla peki!

JENNIFER — Deli olduğumuzu mu sanıyorsun?

JAN — Belki.

JENNIFER — Beni hor görüyor musun?

JAN — Yalnız biraz. Yalnız o kadar ki sana şaşkınlığım son bulmuyor. Ne var ki ben kendime de şaşıyorum.

JENNIFER — Yola çıkacak mısın bugün?

JAN — Hayır.

JENNIFER — Ama ben biliyorum ki bu, sadece bir ertelemedir, boyuna erteleme. Ama neden?

JAN — Sorma! Belki daha bir şeyler eksik de ondan. Fakat senin merakın nerelere kayboldu? Ki sen bana tamamiyle başka şeyler sormak ve içimden niyetlendiğimi tahmin ettiğin sorulara karşılıklar vermek istiyordun.

JENNIFER — Evet, evet. Hadi artık konuşalım ve şurada rahatça yatalım. Anlat!

JAN — Çocukluk yıllarımdan bir şeyler mi? Hikâyeler mi, köyden, kentten, anadan babadan, teyzelerden, amcalardan? Okul çağımdan? Dertli öğretmenlerden, tebeşir savaşlarından, başarılmış sınavlardan? — Ben doğdum, sonra da hemen iş işten geçmişti.

JENNIFER — Evet. Her şeyin nasıl olduğunu bilmem gerektiğini düşünüyorsam da... belki de budalalıktır bu.

JAN — Öyleyse sana daha söyleyebilirim;

hangi fikirlerde ve hangi inançlarda kendimi denediğimi, fikirsizlik karşılığında bugün ne kadar para kazandığını ve gelecek için umutlarımın neler olduğunu. Ya da köyü tasvir edebilirim; dağlarını, elma ağaçlarını ve en yeni sınır ilişkilerini. Fakat sizler burada yalnızca Avrupa dersiniz; Avrupalılar dersiniz. Şimdi ben nasıl pintilik edip de, elma ağaçlarımızdan sözettiğim halde fıstık çamlarıyla kıyılarımızı atlayabilirim, ki bunlar da gerekli. Üstelik hepsi çok uzaklardadır ve artık hiçbiri bana ait bir adres taşımaz.

JENNIFER — Ve... ama...

JAN — Birşey daha mı var?

JENNIFER, (hafif) — Diğerleri, gelip geçmiş ötekileri. Bir de benim yerim nedir senin gözünde?

JAN, (kısa bir düşünmeden sonra) — Seni o kadar çok mu ürküttüm ki, bunu ancak şimdi soruyorsun? Kaçınılmaz, sevimli soru. Ben hazırım zaten. Fakat istediğin nedir bununla? Şimdi sana biraz anlatsaydım; pek az kadından ya da pek çoğundan, hayal kırıklıklarından — böyle mi denir ki? —, yahut unutulmaz serüvenlerden. Bunun gibi kelimeleri iyi bilirim. Geçmişi birkaç şekilde de kaleme aldım. Düpedüz aklıma nasıl geldiyse. Trajik bir yazı vardır, işi hafiften alan bir tane daha, ana olayların esas olduğu bir yazı ve sadece istatistik sayılabilecek bir diğeri. Fakat bütün bunlardan beni kurtarmak istemez miydin?

JENNIFER — Peki. Yalnız, bana yazma-

yacağın mektuptan bahsettiğin vakit dedin ki: «Postrestant yaz bana en iyisi, zira, fakat bunu sana sonra açıklarım...»

JAN — Kendimi ele vermek istemiş olacağım. Çünkü gerçekten beni bekleyen biri var orada şimdi. Her zaman biri bekler. Yoksa hiçbir vakit başlamaması gerekirdi. İnsan zaten birinden ötekine aktarılıyor, bir ilişki bir ötekinin yerine geçiyor, insan bir yataktan ötekine göç ediyor.

JENNIFER — Geri döndüğünde ne diyeceksin?

JAN — Hiçbir şey.

JENNIFER, (sıkıntılı) — Sanki hiçbir şey olmamış gibi mi?

JAN — Onu demedim ben. Bununla oraya geri gideceğimi de söylemiş olmuyorum tabiî. Fakat şöyle ya da böyle, söylenecek bir şey yok demektir.

JENNIFER — Böylesi daha basit de ondan. Oh, her şey o kadar basit, o kadar basit ki!

JAN — Ağlasana! Yalnız unutma ki sen de: Kimseye söyleme, dedin.

JENNIFER — Evet. Sincaplardan gelen mektuplarda öyle yazılıydı da ondan.

JAN — Ne yazdıklarını onlar bilirler.

JENNIFER — Ya bilmezlerse! - O vakit seni asla tanımayacağım öyleyse.

JAN — Ne işine yarardı, eğer benim zayıf taraflarımı, bu arada oluveren birkaç da iyi hareketimi bilseydin. Ben senin hakkında hiçbir

şey bilmek istemiyorum. Seni geçmişinden ayırmak istiyorum. Sen yürüdükçe, kımıldadıkça, baktıkça, arkamdan gelirken, bana uyarken ve artık söyleyecek tek kelime bulamadığın vakit hiçbir cüzdanın, hiçbir belgenin ispatlayamıyacağı biçimde kimliğini ortaya koymuş oluyorsun. Senin kimliğinden korktuğum yok benim. (Değişerek, hor görerek) Ne var ki, sence bir önemi varsa, ortak bir temel bulmayı deneyebilirdik.

JENNIFER — Öyle olmaz! Öyle olmaz!

JAN — Ne biliyorsun; zayıf ve kuvvetli iki dalganın karşılıklı etkileri, otomasyon, kuantların nitelikleri ve şeylerarası uyum hakkında?

JENNIFER — Öyle olmaz!

JAN — Nükleer değişiklikler, psikopatoloji ve Eski Taş Çağı hakkında?

JENNIFER, (ürkek) — Rica ederim, olmaz!

JAN — Bu konularda konuşamıyacağız öyleyse.

JENNIFER — Hayır...

JAN — Başka şeyler üzerinde acaba?

JENNIFER — Ne hakkında istiyorsan. Gayret edeceğim.

JAN — Gayret niçin?

JENNIFER — Sana daha yaklaşmak için.

JAN — Bir fikir söyler misin?

JENNIFER — Hangisini?

JAN — Ben soruyorum onu senden.

JENNIFER — O kadar önemli mi bu senin için?

JAN — Hayır. Yalnız, artık o kertede bulunduğumuzdan geriye ne kaldığını saptamak istiyorum, eğer bir fikrin yok da gayret etmek istiyorsan vesaire.

JENNIFER — İtme beni geriye.

JAN, (hep daha uyanık, daha alaylı) — Bağlantı kurmak için başka olanaklar da var. Tiyatroya gidebilir, perde arasında, ustaca uydurulan ateş büyüsü hakkında fikir alış verişinde bulunabiliriz pekâlâ.

JENNIFER — Hangi tiyatro oyunundan bahsediyorsun sen?

JAN — Seninle birlikte hiçbir zaman görmeyeceğim bir oyundan. Ya müziğe ne dersin? Boş vaktimiz olduğunda büyük bir piyano konseri dinleriz, enfes ezgileri övülen, ustaca yapısı insanı büyüleyen bir konser.

JENNIFER — Ciddî bir müzik mi demek istiyorsun?

JAN — Ve eğer böyle de olmazsa galerileri ziyaret edeceğiz ve dikkatli gözlerle bir rengin değerini anlayacağız. Bu da yine olmazsa, sen yemek pişirmeyi öğreneceksin ve beni hamur işleriyle, salçalarla, çerezlerle besleyeceksin. Akşamları sinemaya gitmek kalıyor. İnsan birlikte gözlerini perdeye diker, gerginliğini giderir. Bizi bir arada tutacak herhangi bir şey, emin ol, bulunacaktır. Çocuklar söz gelişi, dertler ve kötü hava. Emin ol!

JENNIFER — Benim için hepsi kabul.

JAN, (öfkeli) — Benim için de.

JENNIFER — Güzelsin öfkelendiğin zaman.

JAN — Ben öfkeli değilim şimdi. Yalnızca ben tüm yıllardan, bütün düşüncelerden, bütün yıllardan kaçıp kurtulmak istiyorum, yine ben içimdeki ben olan yapıyı yıkmak ve hiçbir zaman olmadığım bir başkası olmak istiyorum.

JENNIFER — Güzelsin, ve sen daha şimdiden hiçbir zaman olmadığın gibisin.

JAN — Sana bir şey daha söyleyeceğim: bunun bizde gerçekleşmesi olanaksızdır.

Sen benim, **ben senin.**

Güvene karşılık güven.

Seninle birlikte geleceği düşünelim.

İyi arkadaşlar olalım. Dostluğumuz sürsün.

Koruyalım birbirimizi, birlik olalım.

Birbirimiz için bir avuntu olalım. Bir avuntu olalım.

Sen, benim için bir avuntu olmayan ilk insansın. Dostlarım ve düşmanlarım katlanılabilir kimselerdi, her ne kadar beni kötürümleştirip sabrımı tüketiyorlardıysa da. Hepsi katlanılabilir şeylerdi. Sen değilsin.

JENNIFER — Güzelsin ve sana tapıyorum. Seni omuzlarından öpüyorum ve o anda hiçbir şey düşünmüyorum. Avuntusuz olmak mı demektir bu?

JAN — Evet. Ne var ki bu, parçalanmak bilmeyen zincire ilk hücum, ilk vuruştur. Ku-

lak ver ama. Şimdiden şakırtısı geliyor ve sonunda eğer gürültüsüz parçalanıp dağılırsa, o anda sen yine hiçbir şey düşünmeyeceksin. Fakat o zaman dünyanın kanunu da artık üstümüzde bulunmayacaktır.

İyi Tanrı'nın Bürosunda

BILLY — İkisi uzun etmezler artık. Şimdiden gözleri kayıyor. Belli bir şeye baktıkları yok. Küfrediyorlar.

FRANKIE — F'al açalım. Son paçavra ne diyor, gel bakalım! Ne diyor ustamız?

BILLY — Bekleyelim, gözleyelim.

(Bir gıcırtı sesi.)

Cephane dolabının üstünde gıcırtı yapıp durma. Postu deldirirsin sonra.

FRANKIE — Öyle kaşınıyorum ki hanidir.

BILLY — Bir mektup daha yollayalım mı onlara?

FRANKIE — Ama nabzı hızlandırıcı, basıncı arttıran bir şey olsun. Şeytan götürsün canlarını.

BILLY — Ne yazalım?

FRANKIE — «Kimseye söyleme.»

BILLY — Belli.

FRANKIE — Neredeyse kendi kendimi ısıracağım. Gelmiyor aklıma bir şey.

BILLY — Isır kendini!

FRANKIE — Au! Au! Au!

BILLY — Hâlâ yok mu bir şey?

FRANKIE — Buldum!

BILLY — Önemli bir şey olacak.

FRANKIE — Daha yukarı çıkmalılar.

BILLY — Bir ceviz ister misin? Yoksa kafana bir yumruk mu?

FRANKIE — Cevizi de, yumruğu da kendine alakoy! Son katta bir oda boşalmalı. Listeyi ver buraya! Kim bunalıyor sıcaktan şimdi yukarıda?

BILLY — Ne kadar yukarı? Elli yedinci katta mı? Son kat olmalı bu.

FRANKIE — Ver bana! Bay Missismister. Deneriz bir.

BILLY — Nasıl?

FRANKIE — Boşaltması gerek. Hoplayarak gideriz. Ben bir sıçrayışta uçup göğsüne konarım. O da bavullarını toparlar korkudan.

BILLY — Boşalttı, onlar da gelip yerleştiler. Sonra?

FRANKIE — Sonra boşlukta sallanırlar, geçimleri için de bunaltıcı havayla yetinirler. Şaşkına dönerler. Gözleri kararır, başları döner. Ve ıslık çalarlar - (ıslık çalar) Göksel dünya vız gelir onlara. (Tekrar ıslık çalar.)

BILLY — Göksel. Daha çabuk olur böyle.

FRANKIE — Ah, ne kadar güzel!

BILLY — Ah ne kadar iyi, kimse bilmiyor, ki ben Billy —

FRANKIE — Ki ben Frankie —

BILLY — Yumuşak, ürkek —

FRANKIE — Atik sincap adını taşırım.

YARGIÇ — Gerçekten son katta bir adam şu ya da bu nedenle odayı boşalttı.

İYİ TANRI — Kapıcı o ikisinden aldığı bahşişi hatırladı ve odalarını değiştirdi. Yukarıki odada alışılmamış bir manzara vardı. Birdenbire terk edilmiş bir dünya uzanıyordu aşağıda. İnsan bir gözüyle ayı, ötekiyle de güneşi görebiliyordu artık. Uzakta deniz açıkça yuvarlaklaşıyor, vapurlarla dumanlarını öteki karalara çekiyordu.

YARGIÇ — Nasıl da bir manevra şu yer değiştirme işi! Yukarıda daha bir göze çarpmadan iş görebilmeyi mi düşündünüz?

İYİ TANRI — Hayır, sadece daha çabuk. Ben artık durdurulamıyacak şeyleri ileri sürdüm yalnız. Sonra, paralarının hemen hemen tükenmiş olması da beni üzüyordu. Boş yere oyalıyacak kaygılardan korumak istedim onları. Yukarıdaki odaların ne kadar pahalı olduğunu bilirsiniz.

YARGIÇ, (elindekini bırakarak) — Bir de acıma ha. Evet, bilirim. (Sayfaları çevirerek) Son geceye gelmekte olduğumuz doğru mudur?

İYİ TANRI — Son günden önce hepsinin sonuncusu gibi ortaya çıkan bir geceye. Azgın sıcağıyla. Sıtma ateşiyle. Vantilâtör güçsüz kalıyordu.

YARGIÇ — Bugün de o günkü gibi.

İYİ TANRI — Dudaklara değdirmeğe kalmadan buzlar bardakta eriyordu.

YARGIÇ — Peki hiç kuşkulanmadılar mı?

İYİ TANRI — Mektubu almışlardı, sözüne inanıyorlardı.

57. Kattaki Odada

JENNIFER — Düşün. Yeniden bir haber. Yeniden bir işaret. (Şefkatli) Güzel, sevgili sincaplar.

JAN — Akşamleyin taşınma. Gecenin kendisine giriş.

JENNIFER — Saç fırçamı seninkinin yanına koyacağım. Kitaplarını yerleştireceğim. Ceketini etekliklerimin yanına asacağım. Şimdi her şeyi, sonsuzluğa kadar öyle kalacakmış gibi koymak ve yerleştirmek istiyorum. Nasıl bir an ya! Ve sonsuzluğa değin zihnime yerleştirmek istiyorum: sessiz geceyle nemli sıcağı, üstünde bulunduğumuz parlak adayı ve ona daha çok parlaklık katmak için sonuna dek yakacağımız ışığı, hiç kimsenin şerefine olmıyan ışığı.

JAN — Gel! Elinden bırak ne tutuyorsan. Bırak, her şey düşsün sonsuzluğa kadar. Hissediyorum ki, hangi boylam ve enlem derecesinde bulunduğumu hiçbir zaman bundan daha iyi bilmeyeceğim; yine her şeyin şu en sıradan odanın içinden çok neyin üzerinde kurulu bulunduğunu da hiçbir vakit daha iyi bilmeyeceğim. Bunun tastamam burada, toprağın az bulunduğu bu yerde hissedilmesi gerekir. Burası

mekândır. Ve sen beni barındırıyorsun, yabancıyı.

JENNIFER — Uzaktan geldiği ve uzağa gideceği için ona bir yatak yaparım, su testisini de yanıbaşına koyarım.

JAN — Fakat o, hâlâ bazı karanlıklarda aranıyor ve yolunu bir türlü bulamıyor. Aksanı sert olduğu için şaşkınlıklara sebep oluyor ve bir güven aşılayamıyor daha. Şimdi beni sana anlatacak bir haritam olsun isterdim: üstünde tüm çöllerim kum renginde, tundralar da beyaz görünsün ve bir de daha ayak basılmamış bölge bulunsun. Fakat yine bir de yeşil resim var ki, kalbimdeki soğukluk gölünün akmağa yüz tuttuğunu ifade ediyor.

JENNIFER — İşte bak! Görüyor musun!

JAN — Ve isterim ki bir kitabım bulunsun, ondan senin içinde olup bitenleri öğreneyim: iklimini, bitkisel hayatınla hayvansal dünyanı, hastalıklarına sebep olan şeyleri ve bunların senin kanındaki düşmanlarını, canlı varlıkların öpücüklerimle kendime geçirdiğim en küçüklerini. Görmek isterdim bir, akşamları vücudun zevkten sarhoş, sıcak ve heyecanlı halde bir bayram yapmak istediği vakit neler olduğunu. Ve şimdiden görüyorum bile: saydam meyvalarla mücevherleri, kızılcıkla yakutu, parıldayan madenleri. Güzel dekorlu bir sihirli oyuna dönüşmüş kan yollarını. Görmek. İncelemek.

Tüm katmanların çırılçıplak soyulduğunu. İnce etlerin örtülerini, eklemlerini saran beyaz ipek gibi derileri, gevşemiş kasları, güzel parlatılmış kemikleri ve çıplak kalça kemiklerindeki cilâyı. Göğsündeki dumanlı ışığı ve bu kaburga kemiklerinin atak hareketini. Hepsini görmek, hepsini incelemek.

JENNIFER — Daha fazlasını yapabilseydim; senin için kendimi parçalayıp senin malın olabilseydim; her telimle ve olması gerektiği gibi: derimle ve saçımla.

JAN — Kulağımı sana dayamak ve dinlemek — çünkü için hiçbir zaman sessiz değildir ve ciğerlerinde yükselip alçalan bir hava dalgası vardır—, yürek karıncıklarında aşağı düşen bir pistonun gürültüsünü, yutkunduğun zamanki boğuk sesi, organlarının içindeki ruhların çıtırtılarını.

JENNIFER — Yokla beni iyice. Senden hiçbir gizlim olamaz çünkü.

JAN — Bütün sırları ortaya çıkarabilecek miyim bakalım? Oh, beni kıskançlık yakalayacak ve içindeki esrarlı renkleri tanımadan yakanı bırakmayacak; hücrelerindeki gizli geçitleri, dokuya serpilmiş tuzla içindeki maske ve fenerleri, batık efsaneleri canlandıran mozaik tabanları. Kemiklerdeki sünger katmanını ve iliği. Tüm savurganca yapıyı, ki o sensin, ki o ünsüz silinip yok olacak.

JENNIFER — Yok oluyor muyum artık? Ve senin uğruna yok olmuyor muyum ben?

JAN — Öyleyse az vakit kaldı dünyada. Çünkü her şey keşfedilip kalıplaşınca, yumuşak gözlerinin cilâsına ve derinin üstündeki kumral tüy stepine el sürmüş olmayacağım bile. Her şey bilinince, yaratılınca ve yeniden harap edilince, bakışlarının labirentinde yine de baştan çıkarılacağım. Ve nefes yolundan çıkan hıçkırık beni şaşkına döndürecek, başka hiçbir şeyin döndüremiyeceği kadar.

JENNIFER — Bu kadar az vakit. Pek az vakit.

JAN — Bu nedenle de iskeletini daha iskelet olarak kucaklamak ve kemiklerini saran zincirin şakırdadığını işitmek istiyorum sonrasızlık gününde. Ve çürümüş yüreğinle, kendisine dönüşmüş olacağın avuç dolusu tozu, dağılmış ağzıma doldurup onunla boğulmak. Ve hiçliği — ki sen o olacaksın — kendi hiçliğimin boyunduruğu altında tutmak. Tüm günlerin sonuna kadar yanında bulunmak ve seninle birlikte yuvarlanmakta olduğum sonsuz derinliğin dibine varmak istiyorum. Seninle birlikte bir son istiyorum, bir son. Ve sevginin sonuna karşı bir isyan, her an ve sonuna kadar.

JENNIFER — Benim sonum. Sonuna kadar söyle.

JAN — Daha baştan bir alçaklık var ortada ve hiçbir küfürbazlık boy ölçüşemez bununla. Niçin sevgi yüzünden kendimize lâf söyletiyoruz, şu yaklaştığımız zaman söndüğünü gördüğümüz alev yazısı yüzünden? Kim haykırdı, Tanrı ölüdür diye? Ya da gök gürültüle-

rinin içine yuvarlandı! Yahut da yoktur. Bu az zamanda dâva edilen pek az şeydir, değil mi? Bir hiç için ve şu iç paralayıcı yakınmayla boşluğu doldurmak üzere yüreklerimizi söküp çıkarıyoruz ve sen bu uğurda ölüyorsun! Hayır, hayır. Beni sev ki, uyumak ve seni artık sevmemek zorunda kalmayayım. Beni sev ki bir şeyler görülsün, anlaşılsın. Yoksa neden seni alakoymayacak mışım, sana işkence edecek ve sende her şeyden umudu kesecek mişim? Neden kendimi kınatayım daha, seni ne kadar uzun ve ne kadar sık alakoyuyorum diye; her ne kadar bunu hep istiyor, seni sonsuzluğa dek istiyorsam da!

Artık seni bırakmak istemiyorum, hayal âlemlerinde aldatmak istemiyorum, uyku dünyalarımda da kendimi aldatmalara bırakmak istemiyorum. Ben daha hiç olmamış şeyi istiyorum. Sonun olmamasını. Ve geride, bir ucuna buzulların tosladığı, alt kenarını da birinin ateşe verdiği bir yatak kalacak. Ve iki yanında melekler değil, fakat tropik bölgenin hayvanları, papağan küçümsemesi ve kıtlık ülkesinden kurumuş dal çitleri. Uyuma rica ederim.

JENNIFER — Uyumayacağım artık. Seni artık bırakmayacağım.

JAN — Gel öyleyse. Ben seninleyim ve her şeyin karşısıdayım. Karşı zaman başlıyor.

Mahkeme Salonunda

YARGIÇ — Nedir konu?

İYİ TANRI — Başka bir durum. Bir sınır

aşma işi. Sizin de, benim de düşünmediğimiz bir şey.

YARGIÇ, (ihtiyatlı) — Burada biz olabilecek bütün durumlarla ilgilendik daha önce.

İYİ TANRI — Sizin işiniz yalnız benimledir. O konu ilgilendirmez sizi.

YARGIÇ — Yetki tecavüzleri. — İddia edebilir misiniz ki, Ellen Hay ile şu Bamfield'in ve tüm ötekilerin hikâyeleri de, ki onları siz...

İYİ TANRI — Onları ben? Ben?

YARGIÇ — Ki onlar öldürüldüler, aynı biçimde geçti?

İYİ TANRI — İddia edemem bunu. Her hikâye başka bir dilde olup bitti. Söz tükenince-ye değin herbiri başka türlü gelişti. Herbirinin içine daldığı zaman da başkaydı. Ne var ki bunlarla uğraşmamış olan kimse aralarında benzerlik görebilir belki. İki bacaklılar arasında bulunan benzerlik gibi. Fakat hepsi de doğal perçinleri sökmek eğilimindeydiler, ondan sonra yeryüzünde artık hiçbir dayanak bulamasınlar diye. Her zaman öldürenler değil, tersine bazan da öldürülenler suçludur denilmez mi?

YARGIÇ — Eşyayı tepesi üstü koymağa kalkışmayın öyle! Sözlere de ters anlamlar vermeğe.

İYİ TANRI — Böyle şeylere kalkıştığım yok benim. Yalnız size şunu bildirmek isterim ki, her ikisi hiçbir şeye inanmıyorlardı artık, ben de doğru bildiğimi yaptım.

YARGIÇ — Siz!

İYİ TANRI — İnancımı açıklamamı ister

misiniz? — Ben, her gün içinde yaşanılan ebedî bir düzenin varlığına inanıyorum.

Ben, içinde tüm duyguların ve düşüncelerin yer bulduğu büyük bir anlaşmaya ve onun gücüne inanıyorum, onun karşısına çıkanların da ölümüne inanıyorum. Ben inanıyorum ki, sevgi dünyanın gece tarafındadır; her suçtan, her günahtan daha mahvedicidir. İnanıyorum ki, onun ortaya çıktığı yerde ilk yaradılış gününden önceki gibi bir kasırga çıkar. İnanıyorum ki sevgi suçsuzdur ve felâkete götürür; suçlar ve her derecedeki mahkemelerin önüne çıkışlar da sürüp gider.

Ben inanırım ki, sevenler haklı olarak göklere uçarlar ve hep uçmuşlardır. Belki de oralarda takımyıldızların arasına yerleştirilmeyi istemektedirler. Demediniz mi ki siz: erkek onu gömmedi-? Demediniz mi bunu?

YARGIÇ — Evet.

İYİ TANRI — Ve ben bunu tekrarlıyorum sadece. Gömmedi. Anlıyorsunuz. Yerleştirilmeyi. Takımyıldızları arasına.

YARGIÇ, (her zamanki gibi) — Hastalıklı bir hayalperestsiniz siz. Her insan kendi gördüğü bir dizi mutlu çifti anabilir size. Gençlik arkadaşı kızı, ki sonra bir doktorla tanışmıştır. Köydeki komşularını, ki çoktan beş çocuk sahibidirler. İki üniversiteliyi, ki hayat için ve birbirleri için güvenilir kimseler olduklarını göstermektedirler.

İYİ TANRI — Sayısız örnekler bulunduğunu kabul ediyorum. Fakat ilk başta özgür-

lüğe bir kaçamak yapıp sonra da bunun yapıları na aykırı olduğunu göstermiş olan kimselerden bize ne! Azıcık başlangıç ateşine gem vurup ona egemen olunca, bundan yalnızlığa karşı bir deva kurumu, bir arkadaşlık ve ekonomik bir çıkar birliği meydana getirenlerden. Toplum içinde kabul edilebilir bir statü yaratılmıştır. Her şey dengesinde ve düzeninde.

YARGIÇ — Başka türlüsü hem olanaksızdır, hem de yoktur.

İYİ TANRI — Kökünü kurutup yok ettim de ondan. Bunu yaptım; dirlik ve güvenlik bulunsun diye, bir de siz burada rahatça oturup parmak uçlarınızı seyredebilesiniz diye ve tüm işlerin gidişine üstün tuttuğumuz şey var olmakta devam etsin diye.

YARGIÇ — İki yargıç yoktur - nasıl ki iki düzen yoktur.

İYİ TANRI — Öyleyse benimle birlik olmanız gerekirdi, oysa böyle olup olmadığını bilmiyordum daha. Sonra amaç, beni herhalde mücadele dışı bırakmak değil, bir şeylerin dile gelmesiydi; ki en iyisi üzerinde hiç konuşulmamasıydı. Ve iki düzen kurucusu bir olurdu.

SESLER —

BİR YILDIZLA GÖK OLMAZ
SUYUNA GİTMELİ DAHA İYİSİ BOYUN EĞMELİ
DAĞARCIĞINDA CEBİR DENENMEK İÇİN OLMALI

ROKETLER DAHA PÜSKÜRTÜCÜ BOMBALAR DAHA DOLU

AĞIR SUYUN ÖNÜ YAYGIN
ÇÖZÜLÜN DAĞILIN ÇÖZÜN DÜNYAYI
GONG SAAT SIFIRI SIFIR VURDUĞU ZAMAN
BU VURUŞLAR ALTINDA YÜKSELİP ALÇALMAK
DÜŞÜN BUNU BECEREMİYORSUN
KISA KES TATLILAŞTIR
SIRIT VE KATLAN - DUR!

57. Kattaki Odada

JAN — Kabul ediyor musun? Katlanacak mısın? Her ne kadar bu «ayrılış» demekse de ve bizim için artık böyle bir kelime yoksa da.

JENNIFER — Beni sadece, hâlâ burada oluşun ve son saniyeler gelirken sana bakmak zorunda olmam korkutuyor. Az sonra ben hiç olacağım artık. Bir bitseydi. Ve ben acısız. Ben bensiz olsaydım. Her şeyi söyleyebilir miyim?

JAN — Her şeyi. Her şeyi söyle!

JENNIFER — Bana el sürme artık. Yaklaşma bana. Yoksa kor haline gelebilirim.

JAN — Ne kadar uzaklaşayım?

JENNIFER — Kapıya kadar. Ama elini mandala koyma daha.

JAN, (uzaklaşmıştır) — Ben...

JENNIFER — Bana bir şey deme artık. Ve hiçbir zaman beni son kez kocaklama.

JAN — Ya ben!

JENNIFER — Şimdi bastır mandalı aşağı ve git, başını çevirmeksizin. Sırtın bana dönük olmasın. Gözlerimi kapatıp artık yüzünü görmeyeceksem de.

JAN — Fakat yapamam ben...

JENNIFER — Istırap verme bana artık. Hiçbir geciktirmeyle.

JAN, (odada yeniden kıza doğru yürüdüğü sırada) — Aslâ gidemem artık ben.

JENNIFER — Hayır. Dokunma bana!

JAN — Asla artık. Bak ama bana. Asla artık.

JENNIFER, (diz çöktüğü sırada ağır ağır) — Oh, gerçek bu. Asla artık.

JAN, (dehşet içinde) — Ne yapıyorsun? Yapma bunu!

JENNIFER — Önünde diz çökmüş olarak durmayı ve ayaklarını öpmeyi mi? Hep yapacağım bunu. Ve üç adım arkandan yürüyeceğim nereye gidersen. Ancak sen içtikten sonra içeceğim. Sen yiyince yiyeceğim. Sen uyuduğun vakit de uyanık duracağım.

JAN, (hafif) — Kalk ayağa, sevgilim. - Pencereyi açıp gökyüzünü içeri bırakmak istiyorum. Sen bekleyecek ve artık ağlamıyacaksın. Eğer ben şimdi gidiyorsam, bu sırf vapur biletini geri vermek içindir, vapuru temelli savmak içindir. En hızlı giden ateş kırmızısı taksiye bineceğim.

İş buraya kadar geldi.

Başka hiçbir şey bilmiyorum; sadece burada seninle birlikte yaşayıp seninle birlikte öl-

meyi ve sana yeni bir dille hitap etmeyi istediğimi, artık bir mesleğim olmıyacağını ve hiçbir işle uğraşamıyacağımı, bundan böyle asla yararlı olmayacağımı, her şeyle ilişiğimi keseceğimi ve tüm ötekilerden ayrılmış olmayı istediğimi biliyorum. Ve artık hiçbir zaman dünyanın tadını duymayacaksam bu, senin kölen ve sesinin kölesi bulunduğum için böyle olacaktır. Ve sana sevgimi, eski bir âdet olduğu için, bu yeni dille anlatacağım ve seni «Ruhum» diye çağıracağım. Bir kelimedir ki, bunu hiç işitmedim daha ve yeni buldum, senin için bir aşağsama da yok bunda.

JENNIFER — Oh, söyleme kimseye bunu.

JAN — Benim canım, sana olan sevgimden deliyim, daha ötesi yok bunun. Bu, başlangıç ve son'dur, alfa ve omegadır...

JENNIFER — Eski bir âdet: eğer bana sevgini anlatırsan, ben de senden benimkini saklamıyacağım. Ruhum...

JAN — Ölümsüz ya da değil: bunun üzerine bir «evet» yoktur artık.

Mahkeme Salonunda

İYİ TANRI — Evet, havaya uçmalıdırlar iz bırakmadan. Çünkü hiçbir şeyin ve hiçbir kimsenin onlara yaklaşmaması gerekir. Onlar yer yer bulunan bazı tuhaf elemanlar gibidirler, şu pek acayip maddeler ki, ışın ve ısı güçleriyle her şeyi eritir, dünya hakkında şüpheler uyandırırlar. Onlardan kalan anı bile, do-

kunmuş bulundukları yerlere hastalığı bulaştırır.

Bu mahkeme eşsiz olacak. Eğer hüküm giyersem bu herkesi kaygılandıracaktır. Burada sevenlerin yok olması gerekir, zaten hiçbir zaman var olmamışlardır. Onlar ölüme kovalanmalıdır, yoksa yaşamazlar. Bana itiraz edilecektir belki: bu duygu geçip gider, son bulur diye. Ne var ki burada hiç bir duygu yok, sadece yıkılış var! Ve işte bu son bulmaz.

Ve sonunda yine de önemli olan kenara çekilmek, uymaktır! Cevap verin, hak bildiğiniz her şey adına. Cevap verin!

YARGIÇ — Evet.

İYİ TANRI — Bu «evet»in devamı yok artık. Bunun üzerine bir kez daha aynı yere gidip bir kez daha aynı işi yapabilirim.

57. Kattaki Odada

JENNIFER — Giriniz.

İYİ TANRI — Yalnız mısınız?

JENNIFER — Evet. Buyurun.

İYİ TANRI — Bir paket bırakmak istiyorum sadece. Sizin için ısmarlandı.

JENNIFER, (hareketsiz) — Haberim yok ondan.

İYİ TANRI — Bir sürpriz olmalı.

JENNIFER, (hafif bir hoşnutlukla) — Bir hediye. Öyle mi?

İYİ TANRI — Buraya bırakabilir miyim? Peki siz merak etmeyecek, artık yalnız olma-

yacağınız zamana kadar bekleyecek misiniz?

JENNIFER — Oh, şüphesiz. Meraklı değilim ben. Bekleyebilirim şimdi. Bekleyebilirim.

İYİ TANRI, (değişmiş) — O hemen dönecek.

JENNIFER — Ya, hemen. O yalnız... (durur)... yalnız bir süre için uzaklaştı, acele ediyor, artık acelesi olmadığı halde. Bugün sürprizler günüdür çünkü. (Susar) Bakın, olağanüstü bir gün bu... Teşekkür ederim.

(Sessizlik)

JENNIFER — Pekâlâ. Teşekkür ederim. Gitmiyor musunuz siz?

İYİ TANRI, (hareketsiz) — Bana mı teşekkür ediyorsunuz?

JENNIFER — Evet. (Fısıltı halinde) Ama yalnız olmalıyım şimdi ben. Anlayınız. Çünkü bu akşam bir vapur kalkıyor, ki onu benden alıp götüremez ve çünkü o zaman mutluluktan deli olacağım.

Gidiniz lütfen, kimseyle konuşmağa hakkım yok çünkü benim. Ben seviyorum. Ve ben kendimde değilim. İçimin derinliklerine kadar yanıyorum sevgiden ve o burada yokken, gelinceye kadar sevişme zamanını yakıyorum. Şu anın dışında son ana kadar tüm benliğimle hissediyorum ve onu seviyorum.

Gidin artık. Bakmayın bana öyle. Teneffüs etmeyin buradaki havayı. Bu havaya ihtiyacım var benim. Ben seviyorum. Uzaklaşın buradan. Seviyorum.

İYİ TANRI — Sincaptan mektup yok mu?

JENNIFER — Ulu Tanrım!

İYİ TANRI — Sincaptan bir mektup. İçinde şu yazılı: Kimseye söyleme.

JENNIFER, (dehşet verici, hafif) — Söylemeyin bunu. Siz söylemeyin. Hiç kimse.

İYİ TANRI — Kimse bilmiyor.

JENNIFER — Hiç kimse.

(Kapı kapanır.)

(Müzik)

46. Sokaktaki Bir Barda

JAN, (içeri girerek) — Gün aydın.

BARMEN — Hangisi olsun efendim?

JAN, (irkilerek) — Bilmem. Ne var?

BARMEN — Duble viski. Tepesine kadar buz dolu.

JAN — Peki. Fakat çabuk. Saat kaç tam olarak? Benim saatim öyle yavaş işliyor ki. Sanırım hemen duracak, birkaç gündür kurmadım da.

BARMEN, (işiyle uğraşarak) — Berbat sıcak gün. (Kadehi tezgâhta önüne koyar) Vaktin gelmesine pek bir şey kalmadı. Radyoyu açayım. Daha tam öğrenirsiniz hemencecik.

JAN — Çok naziksiniz.

BARMEN, (düğmeleri çevirip radyoyu ayarlamak isterken) — Beyzbol oyunu bitti çoktan. Şimdi reklâmlar tabiî.

SESLER, (radyodan, hafif) —

DURMA YÜRÜ

JAN — Gitmeliyim.

BARMEN — Kırk altıncı sokaktan öteye geçemezsiniz. Yolu söküyorlar.

Müşterisiz kaldım ben de. Siz bütün bir blok boyunca geri gitmek zorundasınız.

JAN — Ya. Evet, çok tenha burası.

SESLER, (hafif) —

VAKİT VARKEN DÜŞÜN.

JAN — Bir duble daha. Bilir misiniz... Pek isterdim bir kez... Sizi meşgul etmiyorum ya?

BARMEN — Yok efendim. Bilirim bunun ne demek olduğunu. Kimseyi tanımamak.

JAN — Değil canım. Bu, o değil. Birkaç söz iyi gelebilirdi de. Hepsi o kadar.

BARMEN — Çok kibar bir insansınız. (Önüne kadehi koyar.)

JAN — Bugünkü gazete mi o?

BARMEN — Tabiî. Buyurun!

JAN — Sadece bir göz atmak... Günlerdir gazete okumadım da. (Gazeteyi açar.)

SESLER, (hafif) —

MERHAMET YOK UNUTMA

JAN — Bizde, karşı tarafta demek istiyorum, hükümet değişmiş. Haberim yoktu hiç.

SESLER —

MERHAMET YOK MERHAMET VAKTİ DEĞİL

JAN, (öfkelenerek) — Hep vakit! Başka bir program arayamaz mısınız?

BARMEN — Bir deneyeyim.

(Başka bir istasyon bulmağa çalışır.)

SESLER, (birden ortaya çıkarak, yan seslerin eşliğinde) —

DÜŞÜN BECEREMİYORSAN

DUR! YERİNDE DUR IŞIKTA DUR!

BARMEN — Deneyelim.

(Düğmeye çevirmeğe devam eder, yüksek sesle ortaya çıkan bir müziğe rastlar, fakat hemen ardından derinden gelen boğuk bir patlama müziği keser.)

57. Kat Koridorunda

FRANKIE — Güzel savruldu. Güzel uçtu.

BILLY — Ya erkek. Yoktu. Gelmedi. (Ağlamaklı) Kepazelik.

FRANKIE — Derimi yaktım ben. Az kalsın uçuruyordum ben de. Ne rapor vereceğiz?

BILLY — Esaslı patlama ve fena hesap. Bir ölü noksan. Ustamız da aşağıda holde bekliyor. İşitmek istiyordu patlamayı.

FRANKIE, (yapmacıklı) — Korkarım karşısına çıkmağa. Derimi yaktım.

BILLY — Kulak ver! Geliyorlar bile. İşsiz güçsüz seyirciler. Dışarıdan inelim biz. Odanın içinden sıçrar geçeriz. Dışarı. Haydi!

FRANKIE — Pöf, görünüyor işte. Cehennem gibi kara. Yanık kokulu. Tütüyor daha. (Öksürerek) Aman ne hoş.

Mahkeme Salonunda

YAFGIÇ — Kız yalnız öldü.

İYİ TANRI — Evet.

YARGIÇ — Ve niçin? (Hemen devam ederek, daha emin) Çünkü karar verildiğinde er-

kek birden yalnız olmak, bir yarım saat boyunca rahatça oturup eskiden düşündüğü gibi düşünmek, eskiden konuştuğu gibi konuşmak arzusunu duydu; kendisine ait olmayan yerlerde ve yine kendisiyle ilişiği olmayan kimselerle. O, sabıkalı olmuştu ve düzen bir an süresince ona kolunu uzatıyordu. O normal, sıhhatli ve dürüsttü; akşam yemeğinden evvel bir kadehi gönül rahatlığıyla içip, kulağından bir sevgilinin fısıltılarını ve genzinden baş döndürücü kokuyu kovup uzaklaştıran bir adam gibi. Bir adam ki, gözleri tekrar siyah matbaa mürekkebinden parıldar ve elleri bir meyhane tezgâhında kirlenmek zorundadır.

İYİ TANRI — Kurtulmuştu o. Yeryüzü tekrar ona sahipti. Şimdi o çoktan dönmüş olacak, neşesiz halde ve ılımlı görüşlerle uzun süre yaşayacak.

YARGIÇ — Belki de hiç unutmayacak. Evet.

İYİ TANRI — Öyle mi dersiniz?

YARGIÇ — Evet.

İYİ TANRI — Sonuna geldik mi?

YARGIÇ — Gidiniz. Uzun geçitten aşağı, Paternoster (*)'e kadar. İkinci bir çıkış kapısına gelirsiniz. Kimse sizi alıkomayacak.

İYİ TANRI — Peki sanıklık?

YARGIÇ — Öylece kalır.

(*) — Paternoster : Hıristiyanların bir duası. (Çevirenin notu)

İYİ TANRI — Ya hüküm? Kararınızı hiç öğrenmiyecek miyim? Gözlerinizde nasıl bir şimşek çakıyor, Soylu Efendimiz? Nasıl bir çekingenlikle soruyordunuz, şimdi de nasıl aynı biçimde cevap veriyorsunuz? Sonuna dek susmak mı?

(Gider, arkasından kapı inerek kapanır.)

YARGIÇ, (yalnız) — Susmak.

INGEBORG BACHMANN
1926 Avusturya

KAPAK : MİRO

4 Lira

DURAN OFSET BASIMEVİ 27 71 34 - 22 41 34